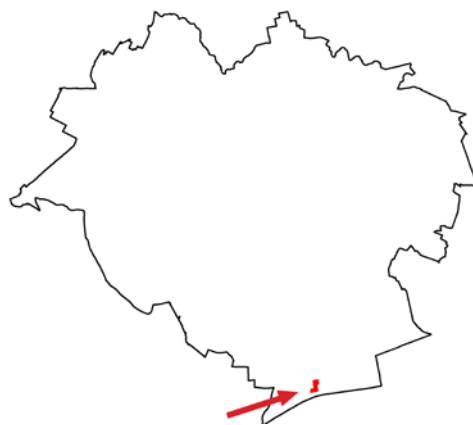

MIASTO OLSZTYN

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU „MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIAŁEK NR 125-126/3, 125-127/2 I 125-3005/5 W OLSZTYNIE PRZY ULICY WINCENTEGO WITOSA, W SĄSIEDZTWIE ULIC BAJKOWEJ ORAZ JASIA I MAŁGOSI”

OLSZTYN, 2019

WYKONANIE OPRACOWANIA:

VizEko PROJEKTY I OPRACOWANIA PRZYRODNICZE

UL. PANA TADEUSZA 5/3, 10-460 OLSZTYN

AUTOR OPRACOWANIA:

MGR INŻ. IZABELA ROBAK, ARCH. KRAJ.

Izabela Robak

SPIS TREŚCI

1	PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	6
1.1	PRZEDMIOT OPRACOWANIA I PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE.....	6
1.2	METODA OPRACOWANIA.....	6
2	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
2.1	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	9
2.2	GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO	10
2.3	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	10
2.3.1	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	11
2.3.2	Opracowanie ekofizjograficzne.....	13
2.3.3	Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyna 2020	13
2.3.4	Program Ochrony Środowiska Miasta Olsztyna do roku 2020	14
3	ISTNIEJĄCY STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA TERENIE OPRACOWANIA.....	15
3.1	POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA.....	15
3.2	OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA	18
3.2.1	Rzeźba terenu i geomorfologia	18
3.2.2	Budowa geologiczna	19
3.2.3	Gleby	20
3.2.4	Stosunki wodne.....	20
3.2.5	Warunki klimatyczne.....	23
3.2.6	Środowisko biotyczne	25
3.2.6.1	Flora	25
3.2.6.2	Fauna.....	28
3.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO ZAGROŻENIA	28
3.3.1	Jakość powietrza atmosferycznego	28
3.3.2	Hałas.....	30
3.3.3	Pole elektromagnetyczne	31
3.3.4	Odpady.....	32
3.3.5	Zagrożenia awariami	33
3.4	OCHRONA PRAWNA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	33

3.4.1	Gatunki zwierząt objęte ochroną.....	33
4	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	34
5	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	35
6	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY	36
7	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	37
7.1	POZIOM WSPÓLNOTOWY, MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY	37
7.2	POZIOM REGIONALNY	40
7.3	POZIOM LOKALNY	42
8	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	42
8.1	WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU NA OBSZARY CHRONIONE (USTAWA O OCHRONIE PRZYRODY)	49
9	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.	49
10	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	52

11	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	53
12	INFORMACJA O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	54
13	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	54
14	SPIS TABEL, FOTOGRAFII I RYSUNKÓW	56
15	ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY	57

1 PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

1.1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA I PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE

Podstawa prawna

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowiska została sporządzona dla projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 125-126/3, 125-127/2 i 125-3005/5 w Olsztynie przy ulicy Wincentego Witosa, w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi”, powołanego uchwałą Nr XLVII/928/18 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 125-126/3, 125-127/2 i 125-3005/5 w Olsztynie przy ul. Wincentego Witosa, w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi”.

Zgodnie z art. 3 ust. 14 i art. 46 pkt 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) – projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którego elementem jest prognoza oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy jest określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi, które mogą wynikać z zaprojektowanego przeznaczenia terenu objętego niniejszym projektem planu oraz przedstawienie możliwych rozwiązań minimalizujących potencjalne negatywne skutki ustaleń na poszczególne elementy środowiska.

Zakres prognozy - zgodny z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powyższej Ustawy.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został określony w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie – znak WOOŚ.411.52.2018.AD z dnia 14 czerwca 2018 r. oraz w piśmie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie – znak ZNS.4082.45.2018.MG z dnia 21 maja 2018 r.

1.2 METODA OPRACOWANIA

Obecnie nie funkcjonują powszechnie ujednolicone metody wykonywania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, dlatego też prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji skutków przewidywanych zmian w środowisku.

Opracowanie sporządzono na podstawie badań terenowych i analizy materiałów źródłowych oraz literatury. Na użytek opracowania wykonano wizję w terenie, która pozwoliła określić stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze objętym projektem *planu*. Analiza materiałów posłużyła do określenia zakresu koniecznych prac terenowych i stanowiła podstawę sporządzenia tekstu opracowania oraz załącznika graficznego.

Materiały źródłowe i literatura:

- ✓ *Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu położonego przy ulicy Wincentego Witosa w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi w Olsztynie (obejmującego dz. nr 125-126/3, 125-127/2, 125-3005/5), Olsztyn, Październik 2018 r.;*
- ✓ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Olsztyna, Olsztyn, 2013;*
- ✓ *J. M. Matuszkiewicz, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008;*
- ✓ *J. M. Matuszkiewicz, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Prace Geograficzne IGiPZ PAN 158, Warszawa, 1993, s. 80;*
- ✓ *R. Zielony, A. Kliczkowska, Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa, listopad 2012r.;*
- ✓ *J.J. Nowakowski, B. Dulisz, K. Lewandowski, Ptaki Olsztyna, 2006;*
- ✓ *J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN, 1998;*
- ✓ *J. Rumiński, Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000, Arkusz Olsztyn (175) (z 2 tab. i 5 tabl., 1994;*
- ✓ *Program Ochrony Środowiska Miasta Olsztyna do roku 2020, Olsztyn, listopad 2016 roku;*
- ✓ *Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do roku 2020, 2017;*
- ✓ *Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko -Mazurskiego do roku 2020, Olsztyn, 2016;*
- ✓ *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyna 2020, Olsztyn, październik 2013r.;*
- ✓ *Plan gospodarki odpadami dla miasta Olsztyna na lata 2011-2014 z uwzględnieniem lat 2015 – 2018, Olsztyn, 2010;*
- ✓ *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Olsztyn za 2017 rok, Olsztyn, kwiecień 2018r.;*
- ✓ *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty, 2016;*

- ✓ Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017, Olsztyn, kwiecień 2018;
- ✓ Ocena jakości jednolitych części wód powierzchniowych rzek badanych w 2017 roku, WIOŚ w Olsztynie;
- ✓ Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku, Załącznik 2c - Modele pojęciowe i charakterystyka JCWPd 11-20, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2011;
- ✓ Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2017;
- ✓ Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2018” za okres 2013-2014 r., Olsztyn, listopad 2015 r.,
- ✓ Uchwała Nr XX/472/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016r. zmieniająca uchwałę Nr III/73/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olsztyn oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Olsztyn.

Mapy:

- ✓ Mapa zasadnicza;
- ✓ Ortofotomapa;
- ✓ Mapa akustyczna Olsztyna

Strony internetowe:

<http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
<https://msipmo.olsztyn.eu/imap/>
<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/>
<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>
<http://klimat.pogodynka.pl>
<http://www.pwik.olsztyn.pl>
<https://cbdportal.pgi.gov.pl/arcgis>

2 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projektowanym dokumentem jest projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 125-126/3, 125-127/2 i 125-3005/5 w Olsztynie przy ulicy Wincentego Witosa, w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi”. Przedmiot i granice projektowanego planu zostały określone uchwałą Nr XLVII/928/18 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 125-126/3, 125-127/2 i 125-3005/5 w Olsztynie przy ul. Wincentego Witosa, w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi”.

Integralną częścią uchwały są:

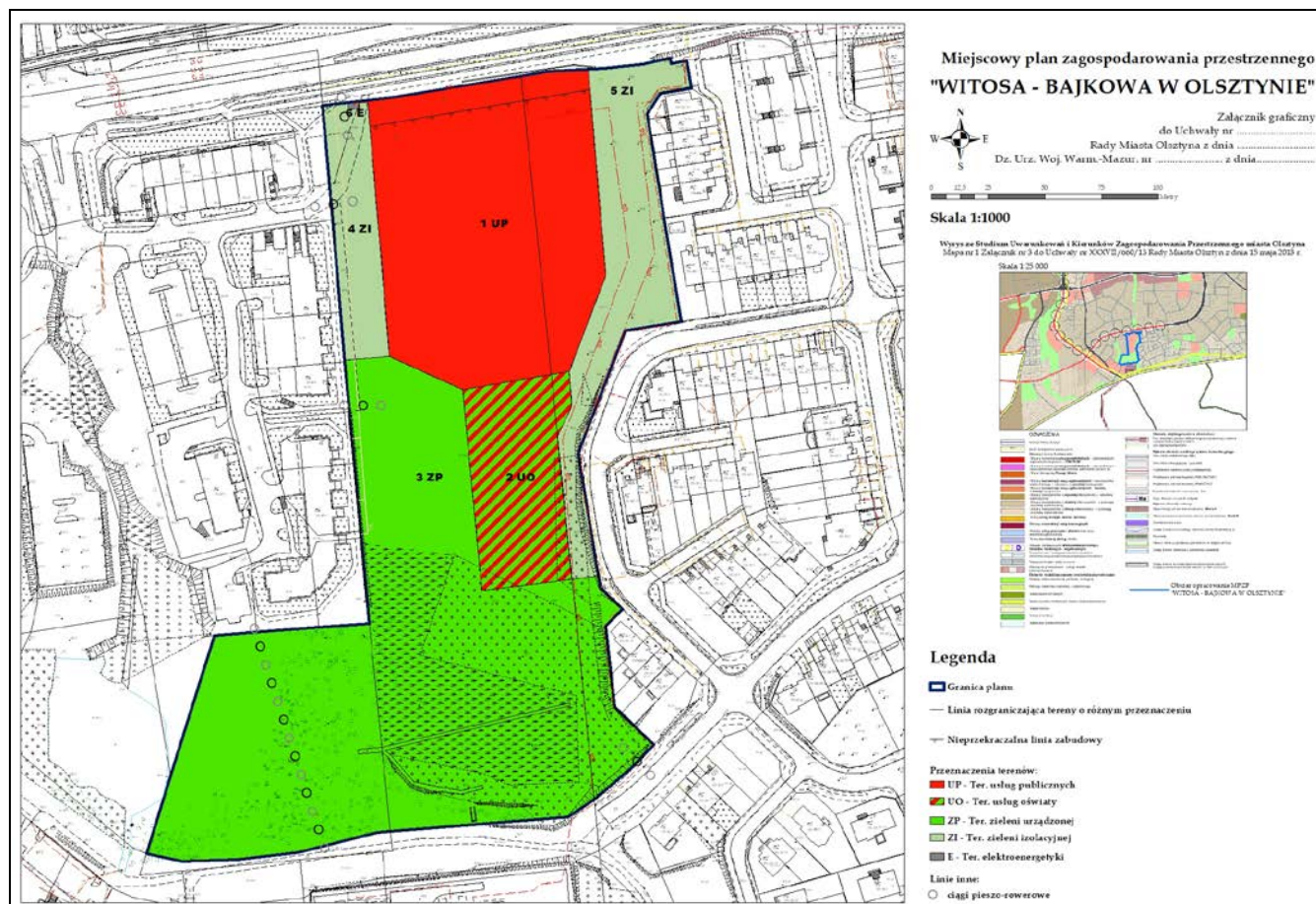
- 1) ustalenia planu stanowiące treść niniejszej uchwały,
- 2) rysunek planu w skali 1:1000 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały i będący jego integralną częścią,
- 3) rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 4) rozstrzygnięcia sposobu realizacji oraz określenia zasad finansowania inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 3 do niniejszej uchwały,

Przedmiotowy projekt *planu* dotyczy obszaru o łącznej powierzchni 4,77 ha, położonego pomiędzy budynkami wielorodzinnymi zlokalizowanymi przy ulicy Wincentego Witosa - od strony zachodniej, ulicą Wincentego Witosa - od strony północnej, od strony wschodniej - w części ograniczony budynkami zabudowy szeregowej, zlokalizowanymi przy ulicy Myszk Miki oraz w części przebiegiem ulicy Jasia i Małgosi, od południa wyznaczony granicą pasa drogowego ulicy Bajkowej w Olsztynie.

W projektowanym dokumencie ustalono następujące podstawowe przeznaczenie terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, oznaczonych symbolami literowymi (Rys. 1):

- 1) tereny:
 - a) usług publicznych UP – 1UP (pow. 1,23 ha);
 - b) usług oświaty UO - 2UO (pow. 0,37 ha);
- 2) tereny zieleni:
 - a) urządzonej ZP - 3ZP (pow. 2,46 ha);

- b) izolacyjnej ZI -4ZI, 5ZI, (pow. 0,71 ha) ;
- 3) teren elektroenergetyki – E - 6E (pow. 0,0015 ha).

Rysunek 1 Rysunek projektowanego dokumentu

2.2 GŁÓWNE CELE PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Głównym celem projektu *planu* jest ustalenie przeznaczenia terenu oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu objętego *planem*.

Dodatkowo cele projektu *planu* wynikają z określenia:

- szczegółowych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu,

2.3 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, dla którego dokumentem nadrzędnym i wiążącym w kwestii ustaleń powinno być studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. Projekt planu miejscowego powinien

również uwzględniać analizę ekofizjograficzną, która charakteryzuje stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska oraz określa przydatność oraz ograniczenia wynikające z istniejących uwarunkowań.

2.3.1 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

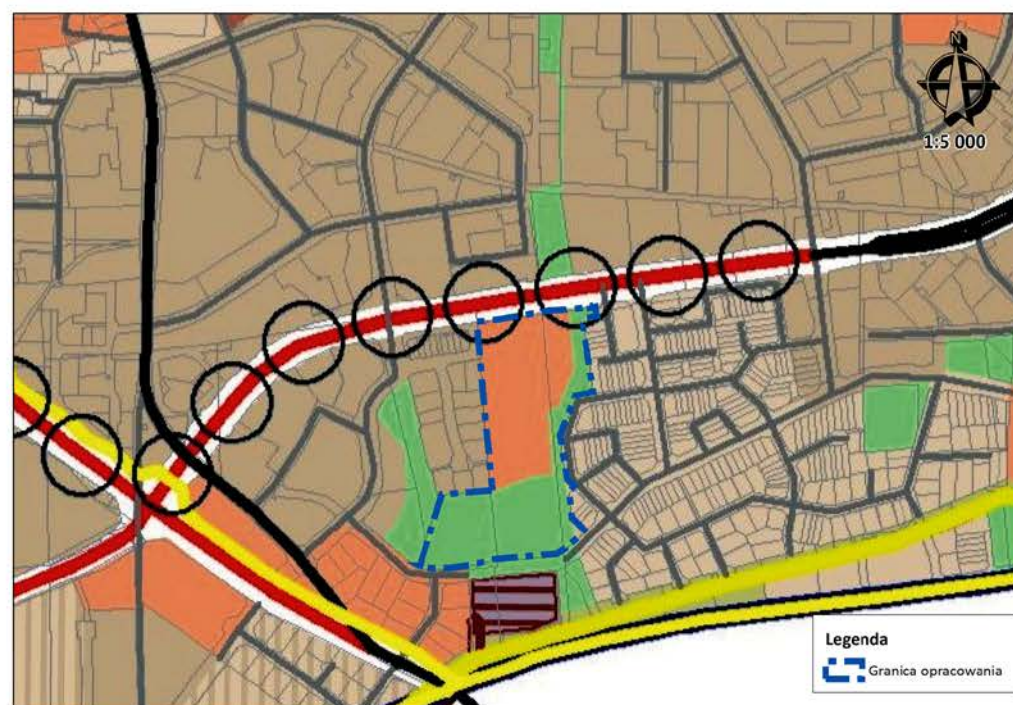
Ustalenia projektowanego *planu* uwzględniają założenia zawarte w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna*, przyjętego *Uchwałą Nr XXXVII/660/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 15 maja 2013r.*

Według zapisów *studium* teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie strefy funkcjonalno-przestrzennej: STREFA (M9) MIESZKANIOWA - NAGÓRKI, JAROTY, PIECZEWO.

W ramach tej strefy, na obszarze objętym *planem*, wyznacza się „**obszary koncentracji usług ogólnomiejskich – średniej i niskiej intensywności** oraz „**obszary zieleni urządzonej, parkowej, izolacyjnej**” (Rys. 2).

Projektowany dokument realizuje kierunki *studium*, poprzez wprowadzenie na obszarze opracowania funkcji: terenów usług publicznych (UP) i usług oświaty (UO) i towarzyszących im terenów zieleni urządzonej (ZP) oraz izolacyjnej (ZI).

Projektowany dokument uwzględnia zasady odnoszące się do, przedstawionych w *studium*, zasad obsługi infrastruktury technicznej i komunikacji.

Rysunek 2 Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna, 2013

2.3.2 OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

Dla przedmiotowego obszaru istnieje *Opracowanie dla terenu położonego przy ulicy Wincentego Witosa w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi w Olsztynie (obejmującego dz. nr 125-126/3, 125-127/2, 125-3005/5)* (Olsztyn, 2018 r.), w którym dokonano charakterystyki struktury ekofizjograficznej obszaru, przedstawiono analizy, wnioski i zalecenia odnośnie użytkowania terenu.

Na podstawie dokonanej analizy porównawczej uwarunkowań ekofizjograficznych z ustaleniami projektowanego dokumentu można stwierdzić, iż na przedmiotowym obszarze znaczna część zbiorowisk roślinnych, obejmująca enklawę zadrzewień i zakrzewień, las oraz tereny podmokłe, predysponowana do zagospodarowania jako tereny zieleni urządzonej, zostanie w *planie* przeznaczona pod tereny funkcji 3ZP.

Przekształceniom ulegną głównie obszary zlokalizowane w północnej i środkowej części badanego terenu, bezpośrednio związane z obszarem zabudowanym.

W projektowanym *planie* zostały uwzględnione przepisy dotyczące ochrony środowiska, również te, które wynikają z zapisów opracowania ekofizjograficznego.

2.3.3 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA - OLSZTYNA 2020

W opracowanej *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyna 2020* wskazano cele strategiczne i operacyjne rozwoju miasta. Uszczegółowieniem celów operacyjnych są kierunki działań. Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020 określa cztery cele strategiczne miasta:

- ✓ Wzrost poziomu kapitału społecznego,
- ✓ Wzrost napływu kapitału inwestycyjnego,
- ✓ Wzrost innowacyjności,
- ✓ Rozwój funkcji metropolitalnych.

Cele te są współzależne, nawiązują zarówno do wizji rozwoju, jak i wyników analizy SWOT. Celem podstawowym, wynikającym z współzależności czterech wymienionych, jest rozwój funkcji metropolitalnych, co oznacza w przyszłości przekształcenie Olsztyna w ośrodek o randze metropolii, skutecznie konkurującej z innymi miastami w Polsce i Europie.

Każdy z celów strategicznych ma wskazane cele operacyjne. Jednym z celów operacyjnych jest *zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i wysokiej jakości środowiska przyrodniczego*. W ramach powyższego celu przewidywane są kierunki działań związane z inwestycjami infrastrukturalnymi w zakresie energetyki i zagospodarowania odpadów oraz działaniami

w zakresie ochrony środowiska. Zadaniem Urzędu Miasta ma być „wspieranie i realizowanie inwestycji w zakresie nowoczesnej (efektywnej i przyjaznej środowisku) infrastruktury technicznej, w tym elektrociepłowni, działania służące wykorzystywaniu energetycznemu odpadów, a także wykorzystaniu ekologicznych źródeł energii. Prowadzone będą również działania związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych i innych niż komunalne (np. azbest)”. W zakresie ochrony środowiska przewidziane są działania „służące ochronie i poprawie stanu środowiska przyrodniczego w granicach miasta i jego otoczeniu. Istotne są działania dotyczące jakości powietrza (głównie ograniczenie zanieczyszczenia niską emisją, w tym benzopirenem), wód, a także zmniejszające natężenie hałasu”.

Realizowanie założeń *Strategii* w obowiązującym *studium* przy pomocy ustaleń planistycznych oraz wyznaczenie kierunków zagospodarowania miasta, pozwala wnioskować, iż projekt *planu* nawiązuje i uwzględnia założenia zawarte w *Strategii*.

2.3.4 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA OLSZTYNA DO ROKU 2020

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych, w mieście Olsztyn. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem planów określonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2018*. Program obejmuje 10 obszarów interwencji:

- ✓ Ochrona klimatu i jakości powietrza,
- ✓ Zagrożenia hałasem,
- ✓ Pola elektromagnetyczne,
- ✓ Gospodarowanie wodami,
- ✓ Gospodarka wodno-ściekowa,
- ✓ Zasoby geologiczne,
- ✓ Gleby,
- ✓ Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- ✓ Zasoby przyrodnicze,
- ✓ Zagrożenia poważnymi awariami.

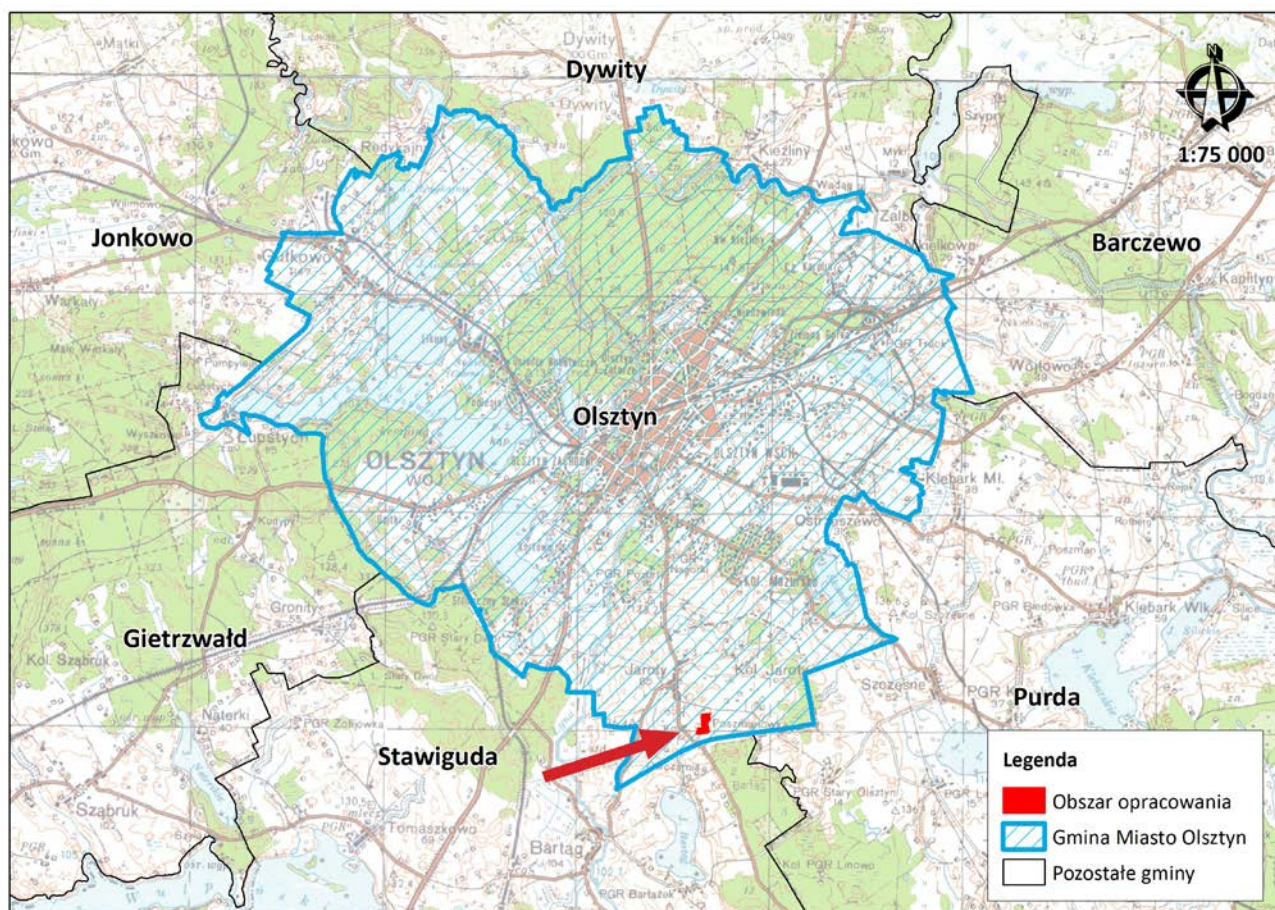
Projekt *planu* odnosi się do powyższych obszarów działania poprzez ustalenia odnośnie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (szerzej opisane w rozdz. 9).

3 ISTNIEJĄCY STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA NA TERENIE OPRACOWANIA

3.1 POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

Obszar opracowania, o powierzchni około 4,77 ha, zlokalizowany jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie grodzkim Olsztyn, w gminie Miasto Olsztyn, w południowej części miasta Olsztyna, na terenie osiedla Jaroty.

Lokalizację obszaru opracowania na tle miasta Olsztyna i względem sąsiednich gmin przedstawiono na rysunku 3.

Rysunek 3 Lokalizacja terenu opracowania na tle miasta Olsztyna i względem sąsiednich gmin

Źródło: opracowanie własne (podkład mapa topograficzna - <http://mapy.geoportal.gov.pl/>)

Granice obszaru wyznaczają:

- 1) od strony północnej - pas drogowy ul. Wincentego Witosa

- 2) od strony wschodniej - wzdłuż zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (szeregowej) zlokalizowanej przy ulicy Myszk Miki, w części przebiegiem ulicy Jasia i Małgosi,
- 3) od południa - wzdłuż pasa drogowego ulicy Bajkowej
- 4) od strony zachodniej- w części południowo-zachodniej wzdłuż terenów zadrzewionych i zakrzewionych, w pozostałej, większej części wzdłuż zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zlokalizowanej przy ulicy Wincentego Witosa.

Analizowany teren jest niezabudowany i niezagospodarowany, w większości porośnięty roślinnością wysoką i średnią w formie zadrzewień i zakrzewień. W południowo-zachodniej części obejmuje obszary lasu o funkcji ochronnej, będące własnością gminy Miasta Olsztyn. Na obrzeżach przedmiotowego terenu, głównie w części wschodniej, północnej i częściowo zachodniej występują roślinność synantropijna i ruderalna bezpośrednio sąsiadująca z terenami zainwestowanymi.

Na przedmiotowym terenie znajdują się sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym również dwie równoległe zlokalizowane, napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV (Fot. 1).

Fot. 1 Widok na północno-wschodnią część badanego terenu, zlokalizowaną w pobliżu linii elektroenergetycznych
(fot. własna)

Otoczeniem omawianego terenu od strony wschodniej i południowo-wschodniej jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z towarzyszącym jej układem komunikacyjnym. Od strony południowej przedmiotowy teren sąsiaduje ze stacją elektroenergetyczną 110/15kV „Olsztyn – Jaroty” i dwoma masztami telefonii komórkowej oraz, na krańcach zachodnich, z zabudową usługową. Od strony północnej i zachodniej obszar objęty *planem* graniczy z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wraz z towarzyszącymi jej układem komunikacyjnym i okalającą zielenią.

Całość przedmiotowego terenu zlokalizowana jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 „Zbiornika międzymorenowego Olsztyn”.

Dodatkowo położenie badanego obszaru można opisać wg następujących przynależności:

a) Przynależność fizycznogeograficzna wg Kondrackiego (2000)

Prowincja: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84)

Podprowincja: Pojezierze Wschodniobałtyckie (842)

Makroregion: Pojezierze Mazurskie (842.8)

Mezoregion: Pojezierze Olsztyńskie (842.81)

b) Przynależność przyrodniczo-leśna (Zielony, Kliczkowska 2012)

Kraina: Mazursko-Podlaska (II)

Mezoregion: Pojezierze Mrągowskie (II.2)

c) Przynależność geobotaniczna wg J. M. Matuszkiewicza (2008)

Dział Północny Mazursko-Białoruski (F),

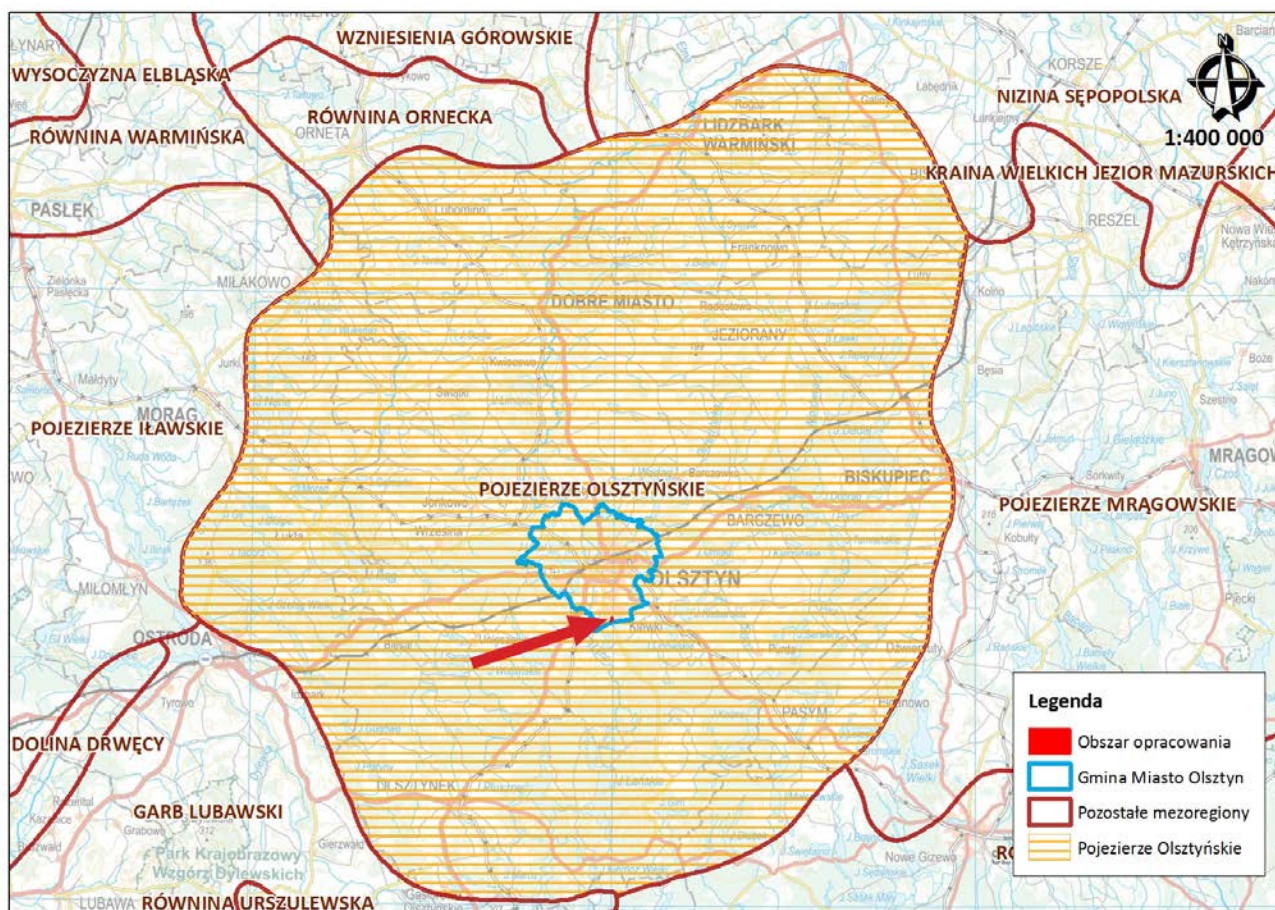
Kraina Mazurska (F.1),

Podkraina Zachodniomazurska (F.1a.)

Okręg Olsztyńsko- Szczytnowski (F.1a.1),

Podokręg Olsztyński (F.1a.1.a)

Lokalizację obszaru opracowania względem przynależności fizycznogeograficznej i obecnych mezoregionów przedstawiono na rysunku 4.

Rysunek 4 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mezoregionów

Źródło: opracowanie własne (podkład mapa topograficzna - <http://mapy.geoportal.gov.pl/>)

3.2 OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA

3.2.1 RZĘBĄ TERENU I GEOMORFOLOGIA

Jak już wspomiano we wcześniejszym rozdziale, obszar opracowania występuje w obrębie mezoregionu Pojezierza Olsztyńskiego (842.81), którego charakterystyczną cechą jest obecność wysoczyzn młodoglacjalnych (przeważnie z jeziorami).

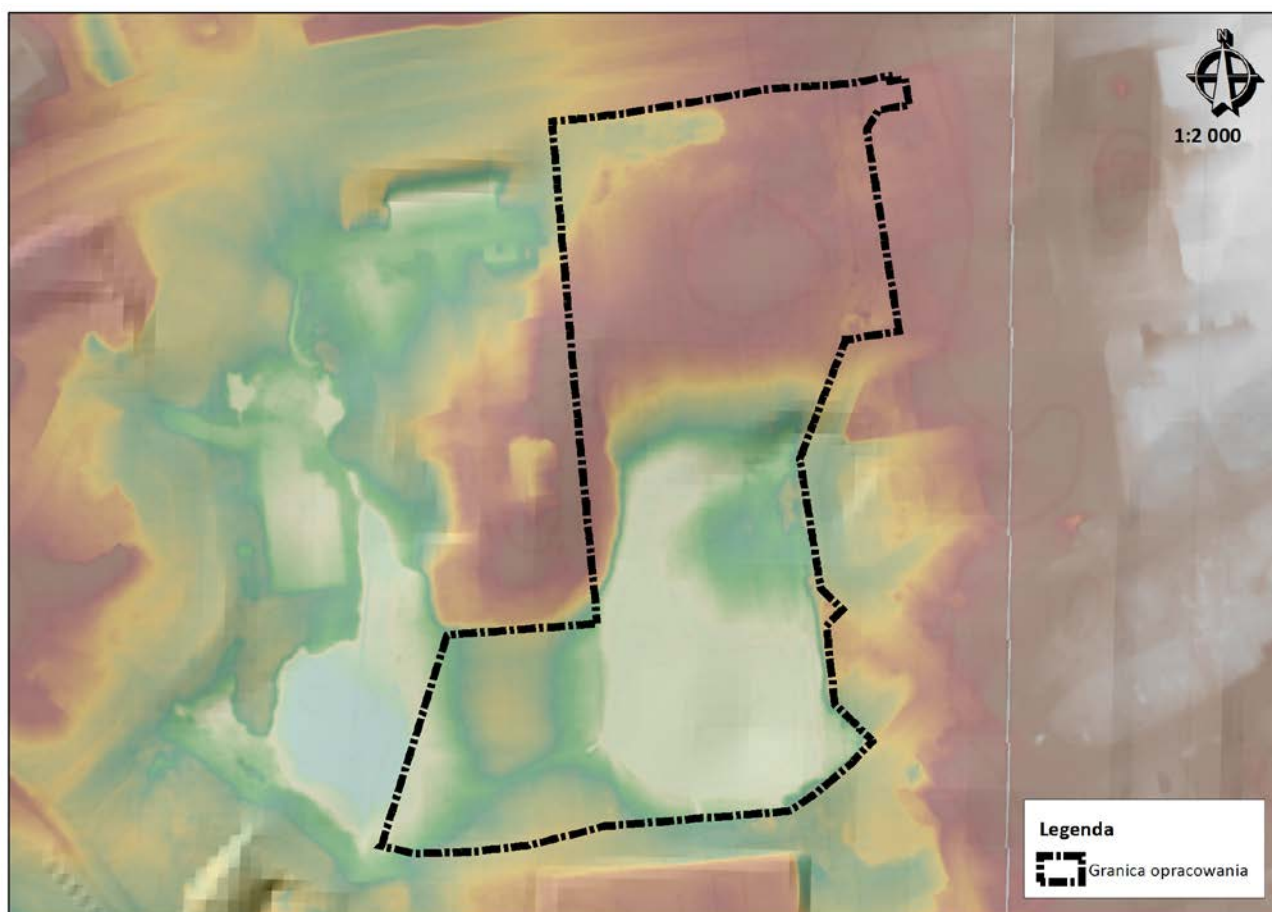
Obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo mało urozmaiconą rzeźbą terenu, ukształtowaną głównie przez łądólód ostatniego zlodowacenia w jego fazie pomorskiej oraz poprzez procesy zachodzące po jego ustąpieniu, a w ostatnich wiekach także skutek działalności człowieka. Generalnie krajobraz, w obrębie którego znajduje się obszar opracowania można określić jako fluwioglacjalny, nizinny, równinny, lokalnie falisty (<http://www.bdl.lasy.gov.pl/>).

Według szkicu geomorfologicznego, udostępnionego przez Państwowy Instytut Geologiczny (J. Rumiński, *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000, Arkusz Olsztyn (175)* (z 2 tab. i 5 tabl., 1994), obszar objęty projektem planu pod względem geomorfologicznym stanowi fragment wysoczyzny morenowej płaskiej, o wysokościach względnych do 2 m i nachyleniu nie większym niż

2°. Teren opada w kierunku południowym. Rzędne wysokościowe terenu wahają się w granicach od 134 m n.p.m., w obrębie terenów podmokłych - w południowej części terenu opracowania, do 140 m n.p.m. – położnych w północno- wschodnich krańcach obszaru.

W obrębie obszaru opracowania rzeźba terenu została częściowa zmieniona. Efektem czego są antropogeniczne skarpy, zlokalizowane przy wschodniej i południowo -wschodniej granicy przedmiotowego terenu, w sąsiedztwie pasa drogowego ul. Jasia i Małgosi oraz ul. Bajkowej.

Lokalizację obszaru opracowania na tle numerycznego modelu terenu i mapy hipsometrycznej przedstawiono na rysunku 5.

Rysunek 5 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy hipsometrycznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

3.2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Według *Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50000* (dane Państwowego Instytutu Geologicznego - J. Rumiński, *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000*, Arkusz Olsztyn (175) (z 2 tab. i 5 tabl., 1994), w budowie geologicznej przedmiotowego obszaru dominują utwory czwartorzędowe plejstoceńskie fazy pomorskiej - gliny zwałowe.

Surowce mineralne

Na podstawie materiałów Centralnej Bazy Danych Geologicznych, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny (<https://cbdportal.pgi.gov.pl>), nie stwierdzono występowania złóż surowców naturalnych.

3.2.3 GLEBY

Obecność typów oraz gatunków gleb powiązana jest z budową geologiczną i wynika z rodzaju skały macierzystej. Dodatkowym czynnikiem glebotwórczym jest również ukształtowanie terenu wraz z warunkami wilgotnościowymi.

Gleby obszaru opracowania, które w większości porośnięte są przez zadrzewienia i zakrzewienia zachowały swój naturalny charakter. Jedynie w miejscach porośniętych wtórną roślinnością synantropijną i ruderalną pokrywa glebowa została przekształcona działalnością inwestycyjną i w dużym stopniu zatraciła swój pierwotny charakter. W profilach glebowych doszło do mechanicznych przekształceń wynikających z przemieszczania poziomów i warstw glebowych w układzie pionowym i poziomym; domieszania do materiału glebowego materiałów obcych, skrócenia profilu glebowego, przeważnie przez usunięcie poziomu próchnicznego oraz ubicia warstw glebowych przez ciężki sprzęt budowlany.

Można przypuszczać, iż na obecnych na obszarze opracowania glinach zwałowych wykształciły się przede wszystkim, średnio zasobne w składniki pokarmowe, gleby bielcowe i rdzawe, a w obrębie zbiorowiska leśnego - gleby płowe właściwe (<http://www.bdl.lasy.gov.pl>).

W strukturze użytkowania gruntów przeważają grunty orne, zlokalizowane głównie w północnej i środkowej części obszaru opracowania. Na południu w szczególności wyróżnia się nieużytek (teren podmokły), a w południowo-zachodniej części terenu - las (Ls).

3.2.4 STOSUNKI WODNE

Wody powierzchniowe

W granicach obszaru objętego opracowaniem wody powierzchniowe reprezentowane są przez rowy melioracyjne zlokalizowany w południowej części terenu opracowania. Ponadto w części południowo-wschodniej, w obniżeniu terenowym występuje podmokły nieużytek, z okresowo stagnującą wodą.

Teren objęty projektem *planu* położony jest na terenie Dorzecza Pregoty oraz regionu wodnego Łyny i Węgorapy, dla którego opracowano *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty*, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1959).

Dodatkowo przedmiotowy teren możemy również scharakteryzować pod względem jednolitych części wód powierzchniowych i występującej tu zlewni jcwp - Łyna od dopł. z jez. Jełguń (Jełguńskiego) do Kanału Dywity o kodzie RW700020584511. Zlewnia jcw zajmuje powierzchnię 68,5 km², a długość cieków w jcw wynosi 25,2 km.

Jakość wód powierzchniowych

W ocenie jakości jednolitych części wód powierzchniowych rzek badanego obszaru posłużono się najnowszymi danymi z 2017 roku uzyskanymi przez WIOŚ. Badania jcw prowadzono w punkcie pomiarowym Łyna – Redykajny (2017r.). Według danych monitoringu WIOŚ, przedmiotowa jcwp ma status naturalnej. Stan (potencjał) ekologiczny jcwp określono jako słaby, a stan chemiczny poniżej dobrego, ogólny stan badanej jcw określono jako zły. Warto zauważyć, iż w ostatnim roku jakość wód przedmiotowej jcw w stosunku do lat ubiegłych uległa pogorszeniu. W roku 2016 stan (potencjał) ekologiczny przedmiotowej jcwp określono jeszcze jako dobry. Stanu chemicznego i ogólnego stanu badanej jcw nie określono - z uwagi na brak wykonywania większości badań wskaźników chemicznych.

Wody podziemne

Przedmiotowy obszar w całości występuje w obrębie udokumentowanego czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 „Zbiornik międzymorenowy Olsztyn”.

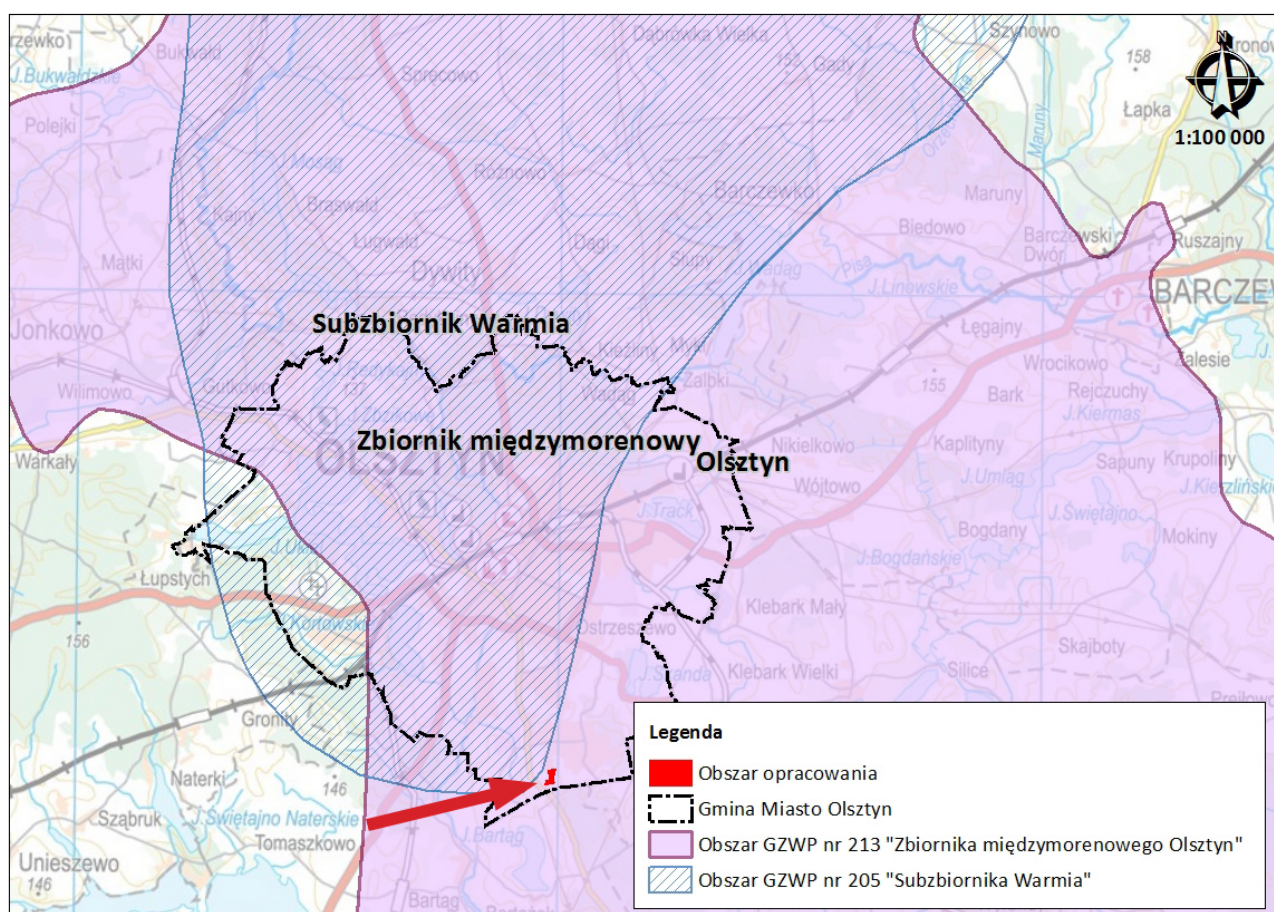
„Zbiornik międzymorenowy Olsztyn” o powierzchni 1383 km² posiada typ ośrodka porowy, głębokość od 20 do 50 m. Dla istniejącego GZWP nr 213 obowiązuje, przyjęta przez Ministra Środowiska w 2008 roku, „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Olsztyn (GZWP nr 213)”, określająca przestrzennie obszary ochronne zbiornika, wydzielając wśród nich obszary ochronne o zaostrożonych rygorach – w obrębie których szacowany czas dopływu wód opadowych do poziomu wodonośnego jest krótszy niż 25 lat.

Na terenie całego miasta Olsztyna istnieją korzystne warunki zaopatrzenia w wodę. Woda wodociągowa w Olsztynie pochodzi ze studni wierconych, z utworów czwartorzędowych (studnie o głębokości 50 – 100 m) oraz z utworów trzeciorzędowych (studnie o głębokości 250-320 m). Woda wydobywana ze studni posiada nadmierną zawartość żelaza i manganu, stąd poddawana jest ona procesom uzdatniania w Stacjach Uzdatniania Wody.

Pod względem jednolitych części wód podziemnych obszar ten zaliczamy do JCWPd – GW720020.

Obszar JCWPd 20 obejmuje zlewnie Łyny i innych dopływów Pregoty, na terenie 10 powiatów o łącznej powierzchni 6089,3 km². W obrębie jednostki JCWPd nr 20 występują 2-4 poziomy wodonośne, zlokalizowane w osadach czwartorzędu i paleogenu, a średnia miąższość utworów wodonośnych wynosi >40 m. Nakład warstwy wodonośnej tworzą głównie utwory przepuszczalne (*Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku, Załącznik 2b - Modele pojęciowe i charakterystyka JCWPd 11-20, 2011*).

Lokalizację obszaru opracowania na tle GZWP przedstawiono poniżej na rysunku nr 6.

Rysunek 6 Lokalizacja obszaru opracowania na tle istniejących GZWP
 Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/>

Jakość wód podziemnych

Jakość wody na ujęciach wody i sieci wodociągowej jest na bieżąco kontrolowana przez laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. oraz Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

Według informacji Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. badane parametry fizykochemiczne i bakteriologiczne nie przekraczają dopuszczalnych norm, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do picia przez ludzi (*Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7*

grudnia 2017 roku „w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi” (Dz.U. 2017 poz. 2294) (<http://www.pwik.olsztyn.pl>).

Badania jakości wód podziemnych występujących na terenie opracowania prowadzone w sieci krajowej wykazują, że wody GZWP nr 213 należą do wysokiej klasy jakości IB i średniej jakości II.

Dodatkowo oceny jakości wód podziemnych badanego obszaru można dokonać na podstawie oceny stanu istniejącego JCWPd nr 20. W badaniach monitoringowych przeprowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w punkcie kontrolnym w mieście Olsztynie stan chemiczny oraz stan ilościowy (w 2010r. i 2012r.) wód podziemnych JCWPd nr 20 określono jako dobry (<http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/>).

Warto również zaznaczyć, iż na obszarze opracowania, ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie istnieją istotne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych.

3.2.5 WARUNKI KLIMATYCZNE

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w tzw. Mazurskiej dzielnicy klimatycznej, najchłodniejszej z nizinnych części Polski (szczególnie zimne wiosny i zimy). Obszar ten charakteryzuje bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla rejonu Olsztyna wynosi tylko około 200 dni.

Charakterystyki warunków meteorologicznych dla badanego obszaru wykonano w oparciu o dane uzyskane ze stacji meteorologicznej w Olsztynie (*Program Ochrony Środowiska Miasta Olsztyna do 2020*, 2016) oraz dane IMGW (mapy klimatu Polski na lata 2011-2018 - <http://klimat.pogodynka.pl>).

Temperatura powietrza

Średnia roczna temperatura w rejonie Olsztyna do roku 2010 wynosiła około 7°C. W ostatnich latach na terenie całego kraju możemy zaobserwować wzrost średniej temperatury rocznej. Na podstawie map klimatycznych Polski IMGW wykazano, iż średnia temperatura w Olsztynie w ostatnich latach znalazła w przedziale 7-9°C. Ostatni 2018 rok był wyjątkowo ciepły i średnia roczna osiągnęła wartości w przedziale 9-10°C.

Najniższe temperatury z wielolecia notowane są w styczniu i lutym (około 3,9°C – 4,2°C). W ostatnim roku wyjątkowo najzimniejszym miesiącem był luty, a średnia temperatura z tego miesiąca znalazła się w przedziale od -4 do -5°C.

Najwyższe temperatury odnotowuje się w czerwcu, lipcu i sierpniu (około 16,1°C - 16,9°C). Ostatni rok był wyjątkowo ciepły i, jak można odczytać z map klimatycznych IMGW, średnia

temperatura w miesiącu lipcu oraz sierpniu uplasowała się w przedziale 19-20°C.

Ponadto z dodatkowych danych (<http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy#>) można odczytać średnią temperaturę okresu wegetacyjnego, która dla tego obszaru wynosi 15°C.

Opady atmosferyczne

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 600 mm. Według map klimatycznych IMGW w ostatnich kilku latach wielkość opadów była zróżnicowana. W latach 2010-2012 znajdowała się ona na poziomie 600-700 mm. Natomiast w latach 2013-2015 i w roku 2018 średnio wyniosła 550-600 mm. Natomiast rok 2016 i 2017 były wyjątkowo deszczowe, a średnia suma opadów w 2016r. wyniosła 700-750 mm, natomiast w 2017 r. znalazła się w przedziale: 950-1000 mm opadu.

Najwyższe opady notowane są głównie latem, zazwyczaj w lipcu (średnio ok. 90 mm). Miesiąc lipiec w ostatnich latach był również deszczowy, kiedy to średnio spadło kolejno od 120 do 140 mm. Jednak w 2017 r. najwięcej opadu spadło w miesiącu wrześniu: 220-240 mm.

Najniższe opady odnotowuje się zimą i wczesną wiosną (styczeń – kwiecień; około 26 – 32 mm). W roku 2018 najbardziej „suchym” miesiącem był luty i marzec, kiedy to średnio spadło 0-10 mm opadu.

Opady śniegu stanowią 15-20% sumy opadów rocznych i występują od listopada do kwietnia. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 80-90 dni (dane do 2014r.). W ostatnich latach odnotowuje się jednak spadek sumy opadów śniegu.

Wielkość opadów atmosferycznych w okresie wegetacyjnym wynosi ok. 200 mm.

Wiatry

W Olsztynie najczęściej występuje wiatry z sektora zachodniego i południowego, najrzadziej z kierunków północno-wschodnich. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 2,9 m/s, największą średnią prędkością wiatry osiągają w miesiącach zimowych (luty – 3,3 m/s), najmniejszą latem (sierpień – 2,3 m/s).

Ustonecznienie

Najwięcej dni pochmurnych na ogół występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku.

Analiza dni pogodnych w ciągu roku wykazała, że najpogodniejszym miesiącem w 2018 roku był maj.

Ponadto, dokonując analizy warunków atmosferycznych, należy również uwzględnić inne

czynniki, powodujące lokalne zmiany w klimacie, m.in. rzeźbę terenu, obecność szaty roślinnej i kompleksów leśnych, rodzaj użytkowania gruntów i stopień antropogenicznego zainwestowania oraz głębokość zalegania wód podziemnych.

Na lokalne warunki klimatyczne tereny opracowania wpływa obecność terenów leśnych oraz zadrzewionych, powodując utrudnienia w swobodnym przemieszczaniu się mas powietrza, przez co następuje słabe przewietrzenie wnętrza całego terenu. Ponadto w obrębie kompleksów leśnych występuje większa wilgotność względna niż na obszarach pozbawionych drzewostanu. Las nieznacznie również obniża temperaturę powietrza i jednocześnie łagodzi temperatury skrajne. Spadek temperatur maksymalnych i wzrost minimalnych powoduje zmniejszenie dobowej amplitudy temperatury. Obszar ten jest znacznie mniej przewietrzony w stosunku do terenów otwartych. Niebezpieczeństwo mrozów i wysokiego nagrzania jest mniejsze, a przeciętna temperatura niższa.

3.2.6 ŚRODOWISKO BIOTYCZNE

3.2.6.1 FLORA

Na podstawie przynależności geobotanicznej wg J. M. Matuszkiewicza (2008) omawiany obszar możemy zaliczyć do działu Północno Mazursko-Białoruskiego, krainy Mazurskiej, podkrainy Zachodniomazurskiej, okręgu Olsztyńsko-Szczytnowskiego oraz podokręgu Olsztyńskiego.

Natomiast według przynależności przyrodniczo-leśnej przedmiotowy teren położony jest w zasięgu Krainy Mazursko-Podlaskiej (II) i mezoregionu Pojezierza Mrągowskiego (II.2) (Zielony, Kliczkowska, 2012).

Roślinność przedmiotowego obszaru jest wynikiem ukształtowania powierzchni oraz warunków siedliskowych, zmian klimatycznych, jakie miały miejsce na przełomie wieków oraz działalności i ingerencji człowieka w naturalne środowisko.

Potencjalna roślinność naturalna

Na podstawie mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski możemy również ogólnie scharakteryzować naturalne zespoły roślinne porastające teren opracowania (*Potencjalna roślinność naturalna Polski, 2008*). Z analizy mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski wynika, iż badany teren leży głównie w obszarze zespołu *Tilio-Carpinetum*, grąd subkontynentalny, odmiana subborealna, seria uboga.

Roślinność rzeczywista

Opisu szaty roślinnej dokonano przede wszystkim na podstawie analizy materiałów oraz obserwacji i zapisów z wizji terenowej.

W obrębie przedmiotowego terenu wyróżniono następujące rodzaje zbiorowisk roślinnych na podstawie (na podstawie wizji terenowej i *Opracowania ekofizjograficznego dla terenu położonego przy ulicy Wincentego Witosa w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi w Olsztynie (obejmującego dz. nr 125-126/3, 125-127/2, 125-3005/5), 2018*):

- ✓ tereny lasu,
- ✓ zadrzewienia i zakrzewienia,
- ✓ zakrzewienia wierzbowe porastające nieużytek w obniżeniu terenu,
- ✓ zbiorowiska niskiej roślinności wtórnej – synantropijnej i ruderalnej obejmujące tereny przekształcone działalnością ludzką położone przy granicy z sąsiednią zabudową.

Tereny lasu, obejmujące południowo-zachodnią część przedmiotowego terenu znajdują się w zasięgu RDLP Olsztyn, Nadleśnictwa Olsztyn i pełnią funkcje ochronne. Według mapy poglądowej oraz opisów taksacyjnych portalu <http://www.bdl.lasy.gov.pl/> typem siedliskowym lasu jest las świeży (Lśw). Na badanym siedlisku dominują gatunki: sosny pospolitej (*Pinus sylvestris* L.) i brzozy brodawkowatej (*Betula pendula* Roth.), pojedynczo występuje topola osika (*Populus tremula* L.), wszystkie gatunki w wieku 70 lat. Podrostry o charakterze II piętra oraz warstwę podszytu tworzy głównie gatunek klonu pospolitego (*Acer platanooides* L.). Ponadto w podszytu wyróżnia się jeszcze jarzab pospolity (*Sorbus aucuparia* L.) i bez koralowy (*Sambucus racemosa* L.). Dla powyższego lasu określono również typ zbiorowiska rzeczywistego: *Betula-Stellaria* (T-Ct.).

Zadrzewienia i zakrzewienia na ogół o wysokich i średnich walorach przyrodniczych obejmują większość obszaru opracowania. Powszechnie występującym gatunkiem jest topola osika (*Populus tremula* L.), pionierska brzoza oraz towarzyszące jej klony. Dodatkowo w drzewostanie wyróżnić można dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior* L.), lipę drobnolistną (*Tilia cordata* Mill.).

Na terenach podmokłych, wzdłuż rowów melioracyjnych, występują zakrzewienia wierzbowe, gdzie powszechnie spotyka się wierzbę szarą (*Salix cinerea* L.), wierzbę uszatą (*Salix aurita* L.), towarzyszącą im olszę czarną (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn) oraz niewielkie krzewy owocowe z rodziny *Rosaceae*, m.in. maliny, jeżyny.

W towarzystwie drzewostanów występuje roślinność zielna siedlisk wilgotnych – obejmująca płaty roślinności szuwarowej, łąkowej, wodnej. W zalanych wodą przestrzeniach pomiędzy

kępami spotkamy gatunki charakterystyczne dla siedlisk wilgotnych i bagiennych, m.in. knieć błotną (*Caltha palustris* L.), mannę mielec (*Glyceria maxima* (Hartm.), przytulię błotną (*Galium palustre* L.) i situ (*Juncus* L.). W cieniu drzew, nad brzegami rowów, teren porastają m.in. paprocie, a także bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea* L.).

Fot. 2 Zakrzewienia wierzbowe z dominującym gatunkiem *Salix* sp.
(fot. własna)

Poza obszarami podmokłymi oraz zadrzewionymi i zakrzewionymi skład szaty roślinnej jest znacznie uboższy, tworzą go zbiorowiska wtórne roślinności synantropijnej i ruderalnej o przeciętnych i niskich walorach przyrodniczych, występujące na obrzeżach przedmiotowego terenu, sąsiadujące z zabudową mieszkaniową. Wśród roślinności tej znaczny jest udział gatunków obcego pochodzenia (antropofitów), z dominującym gatunkiem nawłoci (*Solidago* spp.), spotkać też można przymiotno (konyza) kanadyjskie (*Conyza canadensis* (L.) Cronquist), a także inne gatunki synantropijne i ruderalne, m.in.: pokrzywę zwyczajną (*Urtica dioica* L.), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa* L.), komosę białą (*Chenopodium album* agg.), gwiazdnicę pospolitą (*Stellaria media* (L.) Vill.), gwiazdnicę wielkokwiatową (*Stellaria holostea* L.), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium* L.), bylicę pospolitą (*Artemisia vulgaris* L.), koniczynę czerwoną

(*Trifolium pratense* L.), koniczynę białą (*Trifolium repens* L.), babkę zwyczajną (*Plantago major* L.), wiechlinę łąkową (*Poa pratensis* L.).

W czasie wizji nie stwierdzono występowania roślin objętych ochroną gatunkową.

3.2.6.2 FAUNA

Głównym czynnikiem determinującym obecność zwierząt na danym terenie jest struktura zabudowy przestrzennej, a także mikroklimat, stopień zanieczyszczenia powietrza, zagęszczenie ludności, dostępność składników pokarmowych i tym samym pokrycie szatą roślinną terenu.

Wysoki stopień pokrycia przedmiotowego terenu drzewostanem i krzewami oraz obecność obszarów podmokłych stanowi dogodne miejsce bytowania gatunków zwierząt.

Najliczniej występującymi gatunkami zwierząt na terenie opracowania są przedstawiciele awifauny. Do ptaków koncentrujących się wśród zadrzewień i zakrzewień można zaliczyć sikorki: modraszkę (*Parus caeruleus*) i bogatkę (*Parus major*), pliszkę siwą (*Motacilla alba*), szczygła (*Carduelis carduelis*), a także gatunki odnotowane podczas wizji terenowej: kosa (*Turdus merula*) i kwiczoła (*Turdus pilaris*).

Sąsiedztwo obszarów zabudowanych powoduje, iż na terenie opracowania spotyka się również typowe gatunki synantropijne powszechne na terenie całego miasta, m.in. srokę zwyczajną (*Pica pica*), kawkę (*Corvus monedula*), ziębę (*Fringilla coelebs*), wróbla (*Passer domesticus*), jerzyka (*Apus apus*), kawkę (*Corvus monedula*), jaskółkę dymówkę (*Hirundo rustica*), jaskółkę oknówkę (*Delichon urbica*), czy szpaka (*Sturnus vulgaris*).

3.3 JAKOŚĆ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO ZAGROŻENIA

Na podstawie posiadanych materiałów i wizji terenowej można wnioskować, iż teren opracowania, jest w małym stopniu zanieczyszczony, a jakość jego środowiska jest zadowalająca.

3.3.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Emisja przemysłowa

Teren objęty *planem* zlokalizowany poza obiektami przemysłowymi, mogącymi być źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Emisja komunikacyjna

Obszar opracowania zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie jednego z głównych ciągów komunikacyjnych miasta tj.: ulicy Wincentego Witosa, gdzie wzmożony ruch pojazdów stanowi potencjalne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza.

Emisja komunikacyjna jest najbardziej odczuwalna w najbliższym otoczeniu dróg, a wraz ze wzrostem odległości od drogi wielkość jej maleje. W wyniku spalania paliw w silnikach pojazdów mechanicznych do środowiska dostają się zanieczyszczenia gazowe, głównie: tlenek węgla, tlenki azotu, dwutlenek węgla i węglowodory, w tym benzen oraz zanieczyszczenia pyłowe pochodzące z procesów ścierania się opon, hamulców i nawierzchni drogowej zawierające związki ołowiu, kadmu, niklu.

Dla precyzyjnego określenie wielkości stężeń zanieczyszczeń emitowanych przez komunikację istotne są informacje na temat długość trasy komunikacyjnej, przepustowości, stanu nawierzchni drogi, ilości poruszających się pojazdów i jakość spalanego paliwa.

Emisja niska

Na terenie objętym projektem *planu* nie występują obiekty będące źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jednak w jego bezpośrednim otoczeniu występuje zabudowa mieszkaniowa (szeregowa), która w sezonie grzewczym może stanowić potencjalne źródło tzw. „niskiej emisji” zanieczyszczeń do powietrza.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie opracował *Ocenę roczną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017*. Ocenę wykonano w odniesieniu do trzech stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu o następujące akty prawne:

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. 2012, poz. 1032)
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz.U. 2012, poz. 1031)

W województwie warmińsko-mazurskim klasyfikację wykonano w 3 strefach: miasta Olsztyn, miasta Elbląg i w strefie warmińsko-mazurskiej. W Olsztynie automatyczna stacja monitoringu zanieczyszczeń powietrza WIOŚ zlokalizowana jest przy ul. Puszkina 16, oddalona o ok. 6 km od terenu opracowania.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z klas: A, A1, C, D1, D2.

W wyniku oceny rocznej jakości powietrza za 2017 rok, stężenia zanieczyszczeń: SO₂, O₃, NO₂/NO_x, CO, pyłu PM₁₀, ołowiu, niklu, kadmu, arsenu, benzo(a)pirenu, benzenu, pyłu PM_{2.5}, ze względu na ochronę zdrowia i roślin nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych i docelowych określonych w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012*

w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1031). Odnotowano jedynie przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu pod kątem ochrony zdrowia.

Roczna ocena jakości powietrza za 2017 rok wykazała, iż jakość powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania jest dobra.

Projekt *planu* uwzględnia potrzebę ochrony powietrza atmosferycznego, wprowadzając ustalenia odnośnie zaopatrzenia w ciepło (szerzej opisane w kolejnych rozdziałach).

3.3.2 HAŁAS

W granicach obszaru objętego opracowaniem ekofizjograficznym nie występują obiekty powodujące pogorszenie się warunków klimatu akustycznego. Źródłem hałasu jest występująca w sąsiedztwie ulica Wincentego Witosa oraz zabudowa mieszkaniowa (tzw. „hałas osiedlowy”),

Charakterystyki klimatu akustycznego możemy dokonać na podstawie *Mapy akustycznej Olsztyna* (<https://msipmo.olsztyn.eu/imap/>)

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się na podstawie wskaźników krótko- i długookresowych. Wskaźniki krótkookresowe hałasu: L_{AeqD} , L_{AeqN} mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby. Natomiast wskaźniki długookresowe: L_{DWN}^1 i L_N^2 mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (mapa akustyczna).

Zgodnie z załącznikiem do *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tj. Dz. U. 2014, poz. 112), dopuszczalne poziomy hałas w środowisku (długookresowy średni poziom dźwięku A w dB) powodowanego przez drogi i linie kolejowe, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , nie powinny przekraczać:

- w obszarach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży: **64 dB** dla pory dnia, **59 dB** dla pory nocy.
- w obszarach terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, mieszkaniowo-usługowych: **68 dB** dla pory dnia, **59 dB** dla pory nocy.

Hałas komunikacyjny

¹ długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

² długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

Z *mapy akustycznej Olsztyna* odczytujemy, iż poziom hałasu w pasie drogowym ulicy Wincentego Witosa (poza granicami *planu*) rejestrowany był na poziomie 67- 68 dB w porze dzień-wieczór-noc oraz 54-57 dB w porze nocnej. W obrębie terenu opracowania hałas drogowy określono na poziomie od 45 dB do 60 dB w porze dziennej i poniżej 50 dB w porze nocnej.

Hałas tramwajowy

Ponadto, z uwagi na obecność linii tramwajowej w sąsiedztwie terenu opracowania dla pasa drogowego ulicy Wincentego Witosa można określić hałas tramwajowy, który w porze dzień-wieczór-noc wynosi ok. 61-50 dB oraz ok. 53-40 dB w porze nocnej.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w obrębie przedmiotowego terenu nie występują „tereny zagrożone hałasem” (dla wskaźników L_{DWN} i L_N).

Ponadto projekt *planu* dla terenów ZP i UO ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku odpowiednio do obowiązujących aktów prawnych. Dodatkowo, pomiędzy terenem usług publicznych UP, generującym hałas a terenem usług oświaty UO - narażonym na niego, nakazuje zastosowanie środków powodujących zmniejszenie hałasu w strefie jego emisji (szerzej opisane w rozdz. 9).

3.3.3 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są zlokalizowane we wschodniej części terenu opracowania dwie równoległe napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15kV. Dodatkowo w sąsiedztwie południowej granicy terenu opracowania znajduje się stacja elektroenergetyczna 110/15kV Olsztyn Jaroty z dwoma nadajnikami (antenami sektorowymi) telefonii komórkowej, wchodzących w skład urządzeń stacji bazowych telefonii komórkowych.

Dla napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15kV, *plan* wprowadza strefę ograniczonego użytkowania w odległości 5 m od skrajnego przewodu linii (ok. 7 m od osi linii w obie strony).

Informacji na temat natężenia PEM na terenie miasta Olsztyn można uzyskać z przeprowadzonych pomiarów monitoringowych dokonanych przez WIOŚ w Olsztynie. Na terenie Olsztyna, w 2012r. (najnowsze badania), przy użyciu miernika poziomu pól elektromagnetycznych oraz sondy pola elektrycznego (pracującej w zakresie częstotliwości 0,1 MHz–3 GHz dla natężeń pól z przedziału 0,2–50 V/m), zostały wykonane pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w trzech punktach pomiarowych: ul Dworcowa/Jasna, ul. Heweliusza, ul. Hozjusza/Liliowa. Pomiary te wykonano w zakresie częstotliwości od 0,1 MHz do 3,0 GHz, która nie dotyczy linii

elektroenergetycznych średniego napięcia, stąd uzyskane wartości pola elektromagnetycznego, nie odnoszą się do przedmiotowego obszaru.

W obrębie przedmiotowego terenu nie wykonywano pomiarów wzdłuż istniejącej linii elektroenergetycznej, stąd brak jest informacji na temat faktycznie zmierzonych wartości pól elektromagnetycznych.

3.3.4 ODPADY

Na przedmiotowym terenie istnieje istotny problem związany z odpadami wyrzucanymi przez użytkowników terenu. Na znacznej części obszaru istnieją skupiska powyrzucanych śmieci, w postaci odpadów organicznych, butelek, tworzyw sztucznych.

Charakterystyki funkcjonowania gospodarki odpadami możemy dokonać na podstawie *Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Olsztyn za 2017 rok* (2018).

W 2017 r. odpady ze wszystkich sektorów miasta odbierała firma REMONDIS Olsztyn Spółka z o.o. Odpady odbierano od wszystkich właścicieli nieruchomości z terenu Gminy, zarówno tereny zamieszkałe, niezamieszkałe, na których powstawały odpady komunalne oraz tereny przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Od 1998 r. na terenie całego miasta prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Odbiór odpadów zebranych selektywnie w pojemnikach, a także metodą workową odbywa się przy udziale uprawnionych podmiotów, które przekazują je do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Olsztyńskim Zakładzie Komunalnym Sp. z o.o. w Olsztynie. W 2015 r. oddano do użytku nowo wybudowany Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK), w którym zastosowano technologię segregacji mechanicznej odpadów zmieszanych w połączeniu z ich biologicznym suszeniem. W wyniku tego procesu odpady stają się energetycznym paliwem wykorzystywanym w ciepłowniach lub cementowniach.

Wśród ilości wytwarzanych na terenie miasta odpadów segregowanych największy jest udział odpadów zielonych (38%), następnie papieru (18%), odpadów gabarytowych (15%) oraz tworzyw sztucznych i szkła (odpowiednio: 14% i 13%). Pozostały odsetek stanowi sprzęt elektryczny i elektroniczny, popiół oraz leki.

W 2017r. na terenie miasta Olsztyn osiągnięto następujące poziomy recyklingu:

- 1) Osiągnięty poziom odzysku odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła– 59,8 %, tj. powyżej poziomu wymaganego *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania*

poziomu ograniczania masy tych odpadów (według Rozporządzenia poziom recyklingu - nie mniej niż 20 %)

- 2) Osiągnięty poziom odzysku odpadów komunalnych: odpady budowlane i rozbiórkowe – 96,7%, tj. powyżej poziomu wymaganego powyższym Rozporządzeniem Ministra Środowiska (według Rozporządzenia poziom recyklingu powinien osiągnąć nie mniej niż 45%).

Z Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Olsztyn za 2017 rok wynika, iż w 2017r. zebrano mniej odpadów komunalnych niż w roku poprzednim, w tym ilość zmieszanych odpadów komunalnych zmniejszyła się w stosunku do roku 2016 o 2%, natomiast odpadów segregowanych wzrosła o 3,5%. Wzrosła również o 12% ilość odpadów dostarczonych do PSZOK.

Ustalenia projektowanego dokumentu określają zasady gospodarowania odpadami komunalnymi (szerzej opisane w rozdz. 9).

3.3.5 ZAGROŻENIA AWARIAMI

Na analizowanym terenie nie występują obiekty uciążliwe dla środowiska, o dużym ryzyku wystąpienia awarii, na obszarze których możliwe jest występowanie zagrożeń skażeniami niebezpiecznymi substancjami chemicznymi.

3.4 OCHRONA PRAWNA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Na obszarze opracowania oraz w jego bliskim sąsiedztwie nie występują żadne z powierzchniowych form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340). Najbliższe obszary objęte ochroną prawną zlokalizowane są w odległości ok. 2 km od terenu opracowania:

- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej - w odległości około 2,1 km na południe
- ✓ Obszar Specjalnej Ochrony Puszcza Napiwodzko-Ramuckiej PLB280007 – w odległości około 2,1 km na południe
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Środkowej Łyny – w odległości około 2,3 km na zachód

3.4.1 GATUNKI ZWIERZĄT OBJĘTE OCHRONĄ

W rozdziale 3.2.6.2 dokonano opisu fauny i wyszczególniono gatunki chronione, do których należy większość przedstawicieli awifauny. Wobec chronionych gatunków zwierząt ma

zastosowanie *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183). Ponadto w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być wprowadzone zakazy, wymienione w art. 52 ustawy o ochronie przyrody.

3.4.2 OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

1. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Przedmiotowy obszar w całości występuje w obrębie udokumentowanego czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 „Zbiornika międzymorenowego Olsztyn”.

Dla ochrony GZWP „Zbiornika międzymorenowego Olsztyn” nr 213 (utwory czwartorzędowe), stworzono, przyjętą przez Ministra Środowiska w 2008 roku, „*Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Olsztyn (GZWP nr 213)*”.

4 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zapisy i rozwiązania wprowadzone w projekcie miejscowego *planu* mają na celu generalną poprawę stanu środowiska i pozytywnego wpływu na zdrowie człowieka. Dostosowują one badany teren do bieżących potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców, co jest rezultatem kierunków wyznaczonych w *studium*.

Na terenie opracowania funkcjonuje aktualny *plan*, przyjęty *uchwałą Nr XLVI/614/05 Rady Miasta Olsztyn z dnia 22 czerwca 2005 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Olsztyn – Jaroty – B 11*.

Przedmiotowy projekt *planu* w dużej mierze nawiązuje do obowiązującego planu, uchwalonego w 2005r. Podstawowe różnice w ustaleniach projektowanego *planu* wynikają głównie z wielkości powierzchni poszczególnych funkcji terenu, sposobie rozmieszczenia linii rozgraniczających terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. W obowiązującym dokumencie tereny o funkcji usług oświaty (UO) oraz tereny usług publicznych (UP) obejmują większą powierzchnię niż tereny o tych funkcjach w projektowanym *planie*. W przedmiotowym planie większe obszary zostały przeznaczone pod funkcje terenów zieleni: izolacyjnej i urządzonej. Nasuwa się zatem wniosek, iż zmiany wprowadzone w projektowanym dokumencie, w odniesieniu do

obowiązujących ustaleń, pozytywniej wpłyną na elementy środowiska, zwiększając udział roślinności i powierzchni biologicznie czynnej na badanym terenie.

W sytuacji, gdy postanowienia projektowanego *planu*, nie zostaną zrealizowane należy spodziewać się, iż obecny stan środowiska, pozostanie w stanie niezmienionym.

Mimo iż powstanie nowej zabudowy ograniczy w pewnym stopniu powierzchnię biologicznie czynną, to jednak projektowane przeznaczenie terenów będzie służyło mieszkańcom osiedla. Ustalenia projektu *planu* przyczynią się do uporządkowania tego obszaru i wprowadzenia na nim kontroli odnośnie gospodarowania zasobami środowiska oraz działania infrastruktury technicznej. Ponadto teren ten, z uwagi na wprowadzenie funkcji zieleni urządzonej stanie się bardziej dostępny dla mieszkańców i będzie pełnił rolę wypoczynkowo-rekreacyjną. Można założyć, iż w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, doszłoby do następujących zmian w środowisku:

- ✓ zakłócenia funkcjonalności układu przestrzennego i dezaktywacji istotnego dla okolicznej zabudowy obszaru,
- ✓ wzrostu zanieczyszczenia wód i gleby z powodu braku ustaleń odnośnie gospodarki wodno - ściekowej, kanalizacji deszczowej oraz gospodarowania odpadami,
- ✓ zaśmiecania obszaru, w szczególności w obrębie zadrzewień i zakrzewień, na terenach podmokłych - powodującego obniżenie walorów krajobrazowych terenu oraz mogącego prowadzić do rozproszonego zanieczyszczenia środowiska.

5 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Wskutek realizacji ustaleń projektu *planu* nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na stan środowiska, który powodowałby istotne skutki przestrzenne wykraczające poza granice opracowania.

Tereny bardziej wartościowe pod względem przyrodniczym, związane z istniejącym zadrzewieniem i zakrzewieniem, obszarami podmokłymi w większości zostaną przeznaczone do pełnienia funkcji terenów zieleni urządzonej (ZP). Obszary, na których projekt *planu* wprowadza zmiany związane z powstaniem zabudowy, występują w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i układu komunikacyjnego, przez co pełnią dogodną rolę w realizacji funkcji usługowej.

Pewne uciążliwości, które na skutek realizacji ustaleń projektu *planu* mogą wystąpić okresowo na przedmiotowym terenie, nie będą wpływały istotnie na jego stan środowiska.

W związku z powyższym stan środowiska przeanalizowano dla całości obszaru objętego projektem *planu* (rozdz. 3), bez wyszczególnienia i szczegółowego opisu stanu środowiska obszaru, który byłby objęty znaczącym oddziaływaniem.

6 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004R. O OCHRONIE PRZYRODY

W zagospodarowaniu obszaru objętego projektem *planu* powinno się mieć na uwadze istotne problemy ochrony środowiska, wśród których można wymienić:

1. Położenie terenów w granicach projektu planu na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 „Zbiornika międzymorenowego Olsztyn”

Całość obszaru opracowania położna jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, oznaczonych jako GZWP nr 213 „Zbiornik międzymorenowy Olsztyn”, dla którego obowiązują przepisy *Prawa wodnego*.

Zapisy projektu *planu*, związane z ustaleniami dotyczącymi gospodarki wodno-ściekowej oraz odprowadzaniem wód roztopowych i opadowych do sieci kanalizacji deszczowej służą ochronie wód podziemnych oraz przeciwdziałają potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniom na zasoby wód podziemnych. Generalnie, ustalenia projektu *planu* mają na celu skanalizowanie całego obszaru i zapewnienie odpowiedniego podczyszczenia ścieków opadowych i roztopowych przed wprowadzeniem ich do sieci kanalizacji deszczowej (szerzej opisane w rozdz. 9).

Ponadto zapewnieniu ochrony wód podziemnych służą ustalenia dotyczące gospodarowania odpadami, m.in. „zakaz magazynowania odpadów bez zabezpieczenia przed wpływem warunków atmosferycznych i przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska”.

2. Ochrona elementów bioróżnorodności analizowanego terenu

Najbardziej wartościowym, pod względem różnorodności biologicznej, elementem przyrodniczym terenu opracowania jest enklawa zadrzewień i zakrzewień, tereny podmokłe. Obszary te jednocześnie tworzą dogodne warunki do bytowania wielu gatunków awifauny. Znaczna część zbiorowisk roślinnych o wysokich i średnich walorach przyrodniczych jest przeznaczona do pełnienia funkcji zieleni urządzonej, co powinno w wystracający sposób zapewnić ochronę bioróżnorodności na tych terenach.

7 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Podczas sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego brano pod uwagę cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym oraz krajowym (poziomy: regionalny i lokalny). Ważna jest zgodność polityki przestrzennej gminy z prawodawstwem polskim oraz dokumentami strategicznymi na wymienionych szczeblach.

7.1 POZIOM WSPÓLNOTOWY, MIĘDZYNARODOWY I KRAJOWY

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska formułuje **VII Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego**, przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013, s. 171). Decyzja ta zobowiązuje Polskę do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Jednym z kluczowych elementów programu jest adaptacja do zmian klimatu, powiązana z wieloma innymi aspektami środowiskowymi, takimi jak ochrona gleby, zrównoważone środowisko miejskie, zrównoważona ochrona wód i środowiska morskiego.

Przyjęta w 1997 roku Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia ochronę środowiska człowieka, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasadę tę uwzględnia „**Polityka ekologiczna państwa 2030**” oraz dostosowane do niej strategie i programy środowiskowe, „*Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej*”, „*Strategia gospodarki wodnej*”.

Wymienione dokumenty strategiczne uwzględniają zobowiązania i cele ochrony środowiska przyjęte w ratyfikowanych przez Rzeczypospolitą Polską dokumentach międzynarodowych, jak m.in.:

1. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno (1979);

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają na względzie potrzebę ochrony dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk, poprzez określenie zasad ochrony środowiska, w

których obowiązuje m.in. nakaz stosowania do nowych nasadzeń gatunków drzew rodzimych. Ponadto plan zachowuje znaczną część obszarów porośniętych cenniejszym drzewostanem oraz siedliska związane z obszarami podmokłymi, nadając im funkcje terenów zieleni urządzonej (ZP). Dodatkowo przy nasadzeniach drzewostanem w obrębie parkingu *plan* dopuszcza również wykorzystanie istniejącej zieleni.

2. Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, wraz z Protokołem (1997);

Celem nadrzędnym tej Konwencji jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

Projekt *planu* ustala, iż zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy „należy realizować, w pierwszej kolejności, w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego”.

3. Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992);

Celem konwencji jest przede wszystkim ochrona różnorodności biologicznej i zrównoważone użytkowanie jej elementów.

Ustalenia projektu *planu* uwzględniają problematykę zrównoważonego użytkowania zasobów biologicznych. Służą temu zapisy zapewniające zachowanie znacznej części zieleni wysokiej i terenów podmokłych, gdzie projekt *planu* przewiduje realizację dotychczasowego zagospodarowania poprzez wprowadzenie funkcji zieleni urządzonej (ZP).

4. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Głównym celem dokumentu jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej. Integralną częścią są załączniki: załącznik I zawierający „Typy siedlisk przyrodniczych ważnych dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony” oraz załączniki II i IV, zawierające listy gatunków leżących w sferze zainteresowania UE, których ochrona wymaga wyznaczenia tzw. specjalnych obszarów ochrony oraz gatunków, które wymagają ścisłej ochrony.

Na obszarze opracowania nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych ważnych dla wspólnoty oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, stąd cele ochrony Dyrektywy nie są realizowane w ustaleniach projektu *planu*.

5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywa Ptasia.

Głównym celem dokumentu jest utrzymanie (lub dostosowanie) populacji gatunków ptaków na poziomie odpowiadającym wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym.

Na terenie opracowania, podobnie, jak w przypadku Dyrektywy Siedliskowej, nie stwierdzono obecności gatunków ptaków, wymienionych w załączniku I powyższej Dyrektywy, stąd ustalenia projektu *planu* nie odnoszą się do celów ochrony środowisk zawartych w Dyrektywie.

6. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Główne postanowienia tego dokumentu to: obowiązek zachowania zasobów krajobrazu i dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, aktywne zarządzanie zasobami krajobrazu – prawidłowa gospodarka przestrzenna, wspomagana profesjonalnymi działaniami z zakresu planowania przestrzennego i architektury krajobrazu, konieczność rozłożenia odpowiedzialności za stan krajobrazu na wszystkich użytkowników przestrzeni (rząd, samorządy i społeczności lokalnej).

Projekt *planu* wprowadza ustalenia, dotyczące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Oprócz wyżej wspomnianego już zapisu o zachowaniu znacznej części istniejącej zieleni wysokiej, realizowaniu powyższej Konwencji służą również ustalenia odnoszące się do kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, są to m.in.:

- nieprzekraczalne linie zabudowy,
- udział powierzchni biologicznie czynnej,
- wysokość zabudowy,
- powierzchnia i intensywność zabudowy,
- ustalenia odnośnie elementów instalacji i urządzeń technicznych, m.in. „nakaz układania nowo projektowanych linii telekomunikacyjnych oraz elektroenergetycznych doziemnie”.

7. Dyrektywa 2000/60/EC Parlamentu Europejskiego i Rady Wspólnoty Europejskiej z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna

Z uwagi na obecność na terenie opracowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Dyrektywa Wodna ustala ramy dla ochrony wód podziemnych, które m.in.: *zapewniają stopniową redukcję zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegają ich dalszemu zanieczyszczeniu*”.

Wśród przepisów prawa krajowego regulujących zagadnienia związane z ochroną zasobów wodnych należy wymienić ustawę z dnia 20 lipca 2017r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 125) - **Prawo wodne** oraz **Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)**, utworzony w celu wywiązania

się Polski z zobowiązania wypełnienia wymogów Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W ustaleniach projektu *planu* cele te realizowane są poprzez „odprowadzanie ścieków sanitarnych z projektowanej zabudowy do miejskiej kanalizacji sanitarnej” przy jednoczesnym „nakazie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji”.

7.2 POZIOM REGIONALNY

Jednym z istotniejszych dokumentów realizowanych na szczeblu regionalnym, odnoszącym się do celów i priorytetów ekologicznych jest *Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020*.

Zawarte w *Programie* działania w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, zostały ujęte w projektowanym *planie* i dotyczą one następujących obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

- ✓ „zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- ✓ zmniejszanie zapotrzebowania na energię”.

W projekcie *planu* zawarto ustalenia odnośnie zaopatrzenia w ciepło projektowanej zabudowy, w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z istniejącego miejskiego systemu ciepłowniczego.

2. Zagrożenia hałasem

- ✓ „ograniczanie hałasu, z zadaniami o charakterze technicznym i nietechnicznym”.

Projekt *planu* ustala dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów ZP i UO, określone odpowiednio w obowiązujących rozporządzeniach wykonawczych, a dla obszarów najbardziej narażonych na emisję hałasu (pomiędzy terenem usług publicznych UP, generującym ten hałas a terenem usług oświaty UO - narażonym na niego) ustala nakaz zastosowania środków powodujących zmniejszenie hałasu.

3. Pola elektromagnetyczne

- ✓ „ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych, z zadaniami dotyczącymi uwzględniania zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego oraz prowadzenia monitoringu”.

Projekt *planu* nakazuje, aby nowo projektowane linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne układać doziemnie, co spowodowałoby ograniczenie uciążliwości dla otoczenia, związanych z powstawaniem pola elektromagnetycznego.

4. Gospodarowanie wodami

- ✓ utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych,
- ✓ zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki,
- ✓ doskonalenie planowania przestrzennego”.

W projekcie *planu* zawarto ustalenia, przyczyniające się do ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych, m.in. poprzez wprowadzenie nakazu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej (po wcześniejszym ich podczyszczeniu). Dodatkowo zaleca się „ograniczyć stosowanie powierzchni szczelnych, poprzez użycie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni”.

5. Gospodarka wodno-ściekowa

- ✓ „zaopatrzenie ludności w wodę,
- ✓ budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych”.

W projekcie *planu* ustala się odprowadzanie ścieków sanitarnych z projektowanej zabudowy do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Podobnie, zaopatrzenie w wodę istniejącej i projektowanej zabudowy przewiduje się z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej.

6. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

- ✓ „minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów,
- ✓ odzysk surowców i recykling,
- ✓ unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych,
- ✓ zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi”.

Projekt *planu* ustala zasady gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami (*uchwały Rady Miasta Olsztyna w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn*). Jednocześnie zakazuje się: „magazynowania odpadów bez zabezpieczenia przed wpływem warunków atmosferycznych i przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska” oraz „zakazuje się prowadzenia działalności związanej z przetwarzaniem odpadów, w tym składowisk odpadów”.

7. Zasoby przyrodnicze

- ✓ „zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- ✓ utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- ✓ rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych”.

W ustaleniach projektu *planu* tereny przeznaczone pod zielen: urządzoną (3ZP) i izolacyjną (4ZI, 5ZI) stanowią większość – 3,17ha, a dodatkowo, dla terenów przeznaczonych pod zainwestowanie obowiązuje minimalny procent terenu biologicznie czynnego.

8. Zagrożenia poważnymi awariami

Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują zakłady będące potencjalnymi sprawcami poważnych awarii.

7.3 POZIOM LOKALNY

Cele ochrony środowiska na szczeblu lokalnym zostały zwarte m.in. w dokumencie: *Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego do roku 2020* (2017) i są one zbieżne z celami ochrony środowiska zawartymi na poziomie regionalnym w *Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020* (2016) i w takim samym zakresie są one realizowane w ustaleniach *planu* (opisane w rozdz. 7.2).

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu regionalnym, lokalnym oraz zasady realizacji tych celów są w najwyższym stopniu zbieżne z odpowiadającymi im celami oraz zasadami polityki ekologicznej ustanowionymi na poziomie międzynarodowym i krajowym.

8 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie w pewien sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu ustaleń zawartych w projekcie miejscowego *planu* i uwag zawartych w *prognozie* oraz nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Charakterystycznymi oddziaływaniami środowiskowymi, które potencjalnie pojawią się wraz z pojawianiem się nowej zabudowy są:

- wytwarzanie ścieków i odpadów;
- niewielkie przeobrażenia w powierzchni ziemi i ukształtowaniu terenu
- zmiany w szacie roślinnej (m.in. pojawieni się nowej roślinności) i w krajobrazie (nowe obiekty)
- nowe źródło hałasu (zmiany niewielkie);

- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, większy udział nawierzchni szczelnej
- emisja zanieczyszczeń do atmosfery (zmiany mało zauważalne; związane głównie ze wzrostem natężenia ruchu - emisją liniową i wprowadzeniem spalin do atmosfery).

W wyniku realizacji projektu *planu* oddziaływania na środowisko występujące na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięć będą miały charakter określony w poniższej tabeli (Tab. 1).

Tabela 1 Typy oddziaływań na środowisko projektowanego dokumentu

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
Bezpośrednie	– wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi, – „wytwarzanie” odpadów, możliwość wystąpienia odpadów niebezpiecznych, – pylenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie, – zanieczyszczenie powietrza spalinami, – zwiększony ruch samochodowy na drogach dojazdowych, – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej.	– wzrost ilości poboru energii oraz ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych, odpadów komunalnych, – zwiększony ruch samochodowy na drogach dojazdowych.
Pośrednie	– generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania, – rozprzestrzenianie się hałasu związanego z pracami budowlanymi na tereny sąsiednie.	– generowanie ruchu pojazdów na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania, – generowanie zwiększonej ilości odpadów.
Wtórne	– brak znaczących oddziaływań.	– brak znaczących oddziaływań.
Skumulowane	– wzrost ruchu drogowego na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania,	– wzrost ruchu drogowego na terenach sąsiadujących z terenem zainwestowania, – wzrost ilości odpadów.
Krótkoterminowe	– hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi, – powstanie odpadów budowlanych, – zwiększony ruch samochodowy na drogach dojazdowych.	– generowania hałasu z pojazdów.
Długoterminowe	– brak oddziaływań.	– wzrost ilości poboru energii oraz ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych, – wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,

		– wzrost ruchu drogowego, – generowania hałasu z pojazdów.
Stałe	– brak oddziaływań.	– wzrost ilości poboru energii oraz ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych, – wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, – zwiększony ruch samochodowy na drogach dojazdowych, – generowania hałasu z pojazdów.
Chwilowe	– hałas związany z prowadzonymi pracami budowlanymi, – powstanie odpadów budowlanych, – zwiększony ruch samochodowy na drogach dojazdowych.	– generowania hałasu z pojazdów oraz w wyniku użytkowania obiektów, – zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

W tabeli nr 2 przedstawiono ogólne rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska. Jak pokazuje poniższa tabela zmiany zachodzące w środowisku oddziałują na różne komponenty środowiska w ich wzajemnych powiązaniach.

W wyniku realizacji ustaleń projektu *planu*, związanych głównie z pojawieniem się nowych obiektów kubaturowych nastąpi zmiana w krajobrazie. Jednocześnie, w wyniku zainwestowania zostanie usunięta wierzchnia warstwa ziemi, co pociągnie za sobą trwałe zmiany w środowisku glebowym, oddziałującym również na organizmy żywe.

Podobnie, pojawienie się wzrostu zapylenia i zanieczyszczenia powietrza, powstałego w czasie prac budowlanych, wpłynie na kilka elementów środowiska, wzajemnie na siebie oddziałujących. Zmiany w stanie czystości powietrza szczególnie odczuwalne są przez organizmy żywe (rośliny, zwierzęta i ludzie), ale również mogą wpływać na wody i gleby.

W przypadku powstania nowego źródła hałasu, zanieczyszczeń, głównie na etapie realizacji inwestycji, zmiany te oddziałują na wszystkie organizmy żywe, rośliny, zwierzęta i ludzi.

Tabela 2 Rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska oraz zależności między tymi elementami

elementy podlegające oddziaływaniom		różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	gleba	wody powierzchni.	wody podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
ODDZIAŁYWANIE	Wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza		X	X	X	X	X		X			X		X	X
	Wytwarzanie odpadów	X				X	X	X		X					
	Wprowadzanie ścieków do wody i do ziemi	X		X	X	X	X	X							
	Wykorzystanie zasobów środowiska	X		X	X			X			X		X		
	Zanieczyszczenie gleby i ziemi				X	X	X	X		X					
	Zmiany rzeźby					X	X			X	X		X		
	Emitowanie hałasu	X	X	X	X										
	Emitowanie pól elektromagnetycznych	X	X	X	X										
	Ryzyko wystąpienia awarii	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X

źródło: matryca opracowana przez mgr inż. arch. kraj. Hannę Czajkowską, uzupełniona o wyszczególnione w ustawie elementy środowiska

Szczegółowe oddziaływania ustaleń projektu *planu* na poszczególne komponenty i składowe środowiska przedstawione zostały poniżej (Tab. 3).

Tabela 3 Prognozowane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
POWIERZCHNIA ZIEMI (RZEŻBA TERENU) I GLEBY	- Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkotrwałe i nieodwracalne</u> w obszarze zainwestowanym. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>bezpośrednie, stałe i nieodwracalne</u> w obszarze zainwestowania. W wyniku realizacji ustaleń projektu <i>planu</i> pojawią się następujące przekształcenia przypowierzchniowej warstwy litosfery: ✓ zmiany w przypowierzchniowych strukturach geologicznych w związku z robotami ziemnymi (wykopy pod fundamenty i dla potrzeb uzbrojenia terenu, budowa dróg dojazdowych); ✓ likwidacja pokrywy glebowej w miejscach wykopów i przekształcenia fizykochemicznych właściwości gleb na terenach placów budowy; Rzeźba terenu opracowania uległ przekształceniom. Prace budowlane mogą przyczynić się do powstania wykopów i nasypów, które po ukończeniu etapu realizacji inwestycji zostaną zniwelowane. Podczas prac budowlanych nastąpi również zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na tych obszarach oraz zniszczenie wierzchniej warstwy glebowej. Ochrona powierzchni ziemi przed utratą powierzchni biologicznie czynnej jest dodatkowo regulowana w projekcie <i>planu</i> poprzez ustalenie wymogów odnośnie intensywności zabudowy oraz określenie procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Skutkiem przemieszczenia warstwy próchnicznej jest: zniszczenie poziomów glebowych, zmiana warunków wodno-powietrznych gleby. Jednocześnie projekt <i>planu</i> porządkuje gospodarkę wodno-ściekową, reguluje gospodarkę odpadową i ustala zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych, co powinno wystarczająco ochronić podłoże przed negatywnymi zmianami jakościowymi. Prognozowane przekształcenia środowiska są w większości nieuniknione i mają typowy charakter terenów nowych inwestycji związanych z rozwojem zabudowy.
WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	- Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe, o niewielkim stopniu oddziaływania</u>. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>bezpośrednie, stałe</u>. Pokrycie części obszaru szczelnymi nawierzchniami przyczyni się do minimalnego utrudnienia infiltracji wód opadowych do gruntu. Przewidywane ograniczenie infiltracji nie będzie jednak znaczące dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. Poza tym w ustaleniach projektu <i>planu</i> znajduje się zapis, iż „należy ograniczyć stosowanie powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni”. Plan ustala docelowe pełne uzbrojenie terenu w sieci inżynieryjne, w tym zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków. Głównym systemem odprowadzania ścieków, dla przedmiotowego obszaru, będzie istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej, co, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest możliwie najbardziej optymalnym rozwiązaniem. Nieprzewidziane chwilowe zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń projektu <i>planu</i>, ale mimo to nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych. Przy założeniu właściwego funkcjonowania wszystkich elementów planowanego systemu unieszkodliwiania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych zminimalizowana zostanie możliwość powstania zagrożeń dla wód podziemnych i położnych w sąsiedztwie wód powierzchniowych. Według zapisów projektu <i>planu</i> zagospodarowanie odpadów komunalnych należy realizować z zachowaniem obowiązujących przepisów o odpadach oraz właściwych uchwał Rady Miasta Olsztyna.
KRAJOBRAZ	Na etapie prac budowlanych, w wyniku robót ziemnych mogą wystąpić zmiany krajobrazu na okres budowy o charakterze <u>negatywnym</u>, ale <u>krótkoterminowym</u>. W wyniku realizacji ustaleń projektu <i>planu</i>, na terenach przeznaczonych pod funkcje zabudowy usługowej, wraz z pojawieniem się obiektów

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
	budowlanych, nastąpi zmiana w krajobrazie, o charakterze <u>bezpośrednim i stałym</u>, pojawią się nowe obiekty kubaturowe. Naturalne płaty roślinności zostaną przekształcone lub zabudowane, w otoczeniu obiektów budowlanych pojawi się zieleń urządzona. Obszary przekształceń i powstania nowej zabudowy dotyczą terenów bezpośrednio sąsiadujących z zabudową, stąd oddziaływanie to będzie uzupełnieniem i kontynuacją istniejącej zabudowy i nie wpłynie negatywnie na walory przyrodniczo – krajobrazowe – przy założeniu że nowe obiekty budowlane zostaną wykonane zgodnie z zaleceniami projektowanego dokumentu. W obrębie większości terenów porośniętych zadrzewniami i zakrzewieniami nie wystąpią zmiany odczuwalne w krajobrazie, gdyż na terenach tych będzie realizowana funkcja zieleni urządzonej. Realizacja inwestycji zgodnie z ustaleniami projektu <i>planu</i>, m.in. dostosowanie się do: wysokości budynków, zasady lokalizacji reklam, ustaleń odnośnie elementów instalacji i urządzeń technicznych oraz nieprzekraczalnych linii zabudowy, wprowadzenie zieleni, może mieć pozytywny wpływ na krajobraz.
ZWIERZĘTA, ROŚLINY RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	- Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe</u>, w większości nieodwracalne. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>pośrednie, stałe</u>, o bardzo małym stopniu oddziaływania. W wyniku powstania nowych obiektów kubaturowych nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Zniszczeniu ulegnie część roślinności wysokiej i średniej. Zmiany te jednak nie będą miały istotnego wpływu na życie roślin i zwierząt. Na większości terenach porośniętych zadrzewniami i zakrzewieniami, projekt <i>planu</i> wprowadza funkcje zieleni urządzonej (ZP). Analizując prognozowane oddziaływanie ustaleń projektu <i>planu</i> na poszczególne elementy środowiska można stwierdzić, że przy bezawaryjnym funkcjonowaniu projektowanego przedsięwzięcia oraz prowadzeniu go zgodnie z wymogami ochrony środowiska, inwestycje te, mimo wprowadzenia pewnych przekształceń w funkcjonowaniu fauny i flory, nie będą zaburzać harmonii przyrodniczej istniejącej pomiędzy elementami przyrody.
POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT	- Na etapie budowy oddziaływania będą <u>bezpośrednie, krótkookresowe</u>, odwracalne, ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu (oddziaływanie lokalne). - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą <u>bezpośrednie, stałe</u>, o bardzo małym stopniu oddziaływania. Oddziaływanie na zanieczyszczenia powietrza w trakcie realizacji ustaleń nastąpi w wyniku pracy sprzętu budowlanego i transportu materiałów budowlanych (spaliny) oraz w wyniku składowania materiałów budowlanych (ewentualne źródło zapylenia), a także w trakcie prac ziemnych (pylenie z powierzchni terenu pozbawionej roślinności, w zależności od warunków atmosferycznych). Wpływ przedsięwzięcia na warunki aerosanitarnie w trakcie jego budowy będzie okresowy, ograniczony przestrzennie i jakościowo, jego ograniczenie można osiągnąć przez wygrodzenie terenów realizacji prac budowlanych, ewentualnie zwilżanie obszaru w sytuacjach małej wilgotności powietrza itp. W ustaleniach projektu <i>planu</i> zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy należy realizować w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z istniejącego miejskiego systemu ciepłowniczego. Dopuszcza się również stosowanie rozwiązań indywidualnych. Zastosowanie się do powyższych rozwiązań ograniczy potencjalne negatywne oddziaływanie ustaleń projektu <i>planu</i> na stan czystości powietrza. Zmiany w obrębie obszaru związanego z lokalizacją zabudowy będą miały wpływ na wzrost natężenia ruchu drogowego oraz związany z tym wzrost zanieczyszczeń aerosanitarnych pochodzenia motoryzacyjnego. Główne zanieczyszczenia motoryzacyjne to m.in. tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i alifatyczne. Przed uciążliwościami związanymi z emisją zanieczyszczeń powietrza, tj. spalinami lub pyleniem wywołanym ruchem pojazdów (emisja wtórna) chronić może odpowiednia szerokość pasa drogowego oraz jego właściwe zagospodarowanie (obsadzenie zielenią).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ELEMENTY ŚRODOWISKA	SPOSÓB I RODZAJ ODDZIAŁYWANIA ORAZ ZAGROŻENIA
	Wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych na terenach funkcji usługowej nie powinno wpłynąć na lokalne zmiany klimatu. Minimalizowaniu zmian w wilgotności powietrza na terenach zurbanizowanych sprzyja odpowiednie kształtowanie szaty roślinnej w obrębie powierzchni biologicznie czynnej (duży udział drzew i krzewów).
KLIMAT AKUSTYCZNY	Na etapie inwestycyjnym (realizacji ustaleń) odczuwalny będzie okresowy wzrost natężenia hałasu, związany z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów budowlanych. Emisja hałasu w trakcie budowy jest traktowana jako prace okresowe i nie podlega regulacji prawnej w tym zakresie. Należy jednak zastosować tzw. bierną ochronę przed hałasem poprzez ograniczenie czasu pracy najbardziej hałaśliwych urządzeń w ciągu doby, z wykluczeniem godzin nocnych. Na etapie funkcjonowania inwestycji warunki akustyczne nie powinny ulec istotnym zmianom. Hałas związany z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych czy wzrost natężenia ruchu samochodowego, związany z obsługą komunikacyjną ww. obiektów będzie prawie niezauważalny. Dla terenów ZP i UO <i>plan</i> ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku odpowiednio do obowiązujących aktów prawnych. Dodatkowo, pomiędzy terenem usług publicznych UP, generującym hałas a terenem usług oświaty UO - narażonym na niego, nakazuje zastosowanie środków powodujących zmniejszenie hałasu w strefie jego emisji.
ZABYTKI I DOBRA KULTURY	Na obszarze objętym projektem <i>planu</i> nie występują dobra kultury współczesnej wymagające ochrony oraz zabytki nieruchome w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Obszar opracowania nie narusza również ekspozycji innych obiektów zabytkowych.
ZASOBY NATURALNE	Z uwagi na niewielką powierzchnię i skalę oddziaływania ustaleń <i>planu</i> , jego realizacja nie będzie miała istotnego wpływu na stan wykorzystania zasobów naturalnych (np. zasoby wód podziemnych). Przyłączenie nowych obiektów do miejskiej sieci wodociągowej spowoduje znikomy wzrost zużycia wody w ujęciu zaopatrującym tę część miasta. Ponadto skanalizowanie terenu opracowania ogranicza potencjalny negatywny wpływ na zasobność i jakość wód podziemnych (również GZWP).
ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI	W wyniku realizacji zapisów projektu <i>planu</i> nie przewiduje się powstania istotnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Oddziaływania <u>krótkoterminowe i średnioterminowe</u> w trakcie realizacji budowy będą związane z uciążliwościami wynikającymi z pracy maszyn budowlanych, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu. Na etapie eksploatacji zabudowy, wraz ze zwiększeniem liczby użytkowników tego terenu, zwiększeniem intensywności zabudowy, pojawią się oddziaływania długoterminowe, m.in.: ✓ nieznaczne pogorszenie klimatu akustycznego, ✓ zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów na tym terenie, ✓ zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, ✓ wzrost zapotrzebowania na wodę, energię elektryczną i ciepłą, ✓ lokalnie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych. Nowe obiekty będą służyły mieszkańcom osiedla. Wprowadzenie ustaleń odnośnie powstania terenów zieleni urządzonej (ZP) w bezpośrednim otoczeniu obszaru o projektowanych funkcji usługowych będzie pozytywnie oddziaływać na ludzi. Wymienione oddziaływania nie spowodują przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego ani zagrożeń dla zdrowia i życia ludności.

8.1 WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU NA OBSZARY CHRONIONE (USTAWA O OCHRONIE PRZYRODY)

Na obszarze opracowania oraz w jego bliskim sąsiedztwie nie występują żadne z powierzchniowych form ochrony przyrody. Najbliższe obszary objęte ochroną prawną zlokalizowane są w odległości ok. 2 km od terenu opracowania.

Ustalenia projektu *planu* nie ingerują zatem w powierzchniowe formy ochrony przyrody, stąd nie przewiduje się oddziaływania projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze obszarów chronionych, w tym również obszarów Natura 2000, m.in. Obszar Specjalnej Ochrony Puszcza Napiwodzko-Ramuckiej PLB280007, którego granica znajduje się w odległości około 2,1 km na południe.

9 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.

W projekcie *planu* zawarto ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko obszaru opracowania mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Wprowadzono zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, określające wygląd dachów, ogrodzeń, mające służyć estetyce i harmonii krajobrazu oraz pozytywnie oddziaływać na ludzi.

Z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego szczególnie istotne są poniższe ustalenia:

1. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) na obszarze objętym planem występują tereny, chronione przed hałasem, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - dla terenów ZP jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
 - dla terenów UO jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;*
- 2) plan ustala nakaz zastosowania środków powodujących zmniejszenie hałasu w strefie emisji (odpowiednie usytuowanie zabudowy, wały ziemne, zielen izolacyjna, ekrany akustyczne obsadzone roślinami lub inne środki techniczne) pomiędzy terenem usług publicznych UP, generującym ten hałas a terenem usług oświaty UO - narażonym na niego;*
- 3) w granicach planu wprowadza się nakaz zagospodarowania terenu wokół drzew w sposób zapewniający ich naturalną wegetację;*

- 4) w granicach planu wprowadza się nakaz stosowania do nowych nasadzeń gatunków drzew rodzimych;
- 5) nakaz realizacji parkingów w systemie uwzględniającym 1 drzewo w obrębie parkingów na 4 miejsca parkingowe;
- 6) w celu realizacji §8 pkt 6 dopuszcza się wykorzystanie istniejącej zieleni oraz nowych nasadzeń;
- 7) nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej z uwzględnieniem ustaleń zawartych w § 13 pkt 6 uchwały;
- 8) wody opadowe i roztopowe pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych wymagają oczyszczenia, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 9) należy dążyć do ograniczenia powierzchni szczelnych, poprzez stosowanie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni;
- 10) zaopatrzenie w wodę poprzez zbiorowy system istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej;
- 11) rowy melioracyjne - przeznaczone do utrzymania wg przepisów odrębnych; dopuszcza się regulację ich przebiegu, szerokości oraz skanalizowanie;
- 12) rowy melioracyjne, które pozostaną otwarte, na terenach zielonych należy wkomponować w zagospodarowanie terenu jako element krajobrazowy;
- 13) dopuszcza się budowę nowych naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych;
- 14) zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy należy realizować, w pierwszej kolejności, w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego;
- 15) zasady gospodarowania odpadami komunalnymi określają właściwe uchwały Rady Miasta Olsztyna w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn, będące aktem prawa miejscowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 16) zakazuje się prowadzenia działalności związanej z przetwarzaniem odpadów, w tym składowisk odpadów;
- 17) w granicach planu wprowadza się zakaz magazynowania odpadów bez zabezpieczenia przed wpływem warunków atmosferycznych i przenikaniem zanieczyszczeń do środowiska;
- 18) nakaz układania nowo projektowanych linii telekomunikacyjnych oraz elektroenergetycznych doziemnie,
- 19) urządzenia telekomunikacyjne i elektroenergetyczne należy realizować jako wbudowane w zabudowę;
- 20) zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy do 100kW.

Ponadto dla zachowania harmonijnego krajobrazu istotne są niektóre zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w których (w odniesieniu do przedmiotowego obszaru) **zabrania się lokalizowania:**

- „*obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,*
- *tymczasowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem zaplecza budowy, obiektów czasowych wystaw i imprez plenerowych oraz obiektów dopuszczonych ustaleniami szczegółowymi,*
- *wolnostojących tablic reklamowych i urządzeń reklamowych*”.

Ponadto ochronie środowiska służą, zawarte w projekcie *planu*, niektóre zapisy odnośnie zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji:

- 1) „*odprowadzanie ścieków sanitarnych z projektowanej zabudowy do miejskiej kanalizacji sanitarnej*”;
- 2) „*zaopatrzenie w wodę projektowanej zabudowy przewiduje się z istniejącej i projektowanej sieci wodociągowej, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych*”;
- 3) „*odprowadzenie i oczyszczenie wód opadowych i roztopowych:*
 - a) *wprowadza się nakaz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych, z uwzględnieniem miejscowej retencji;*
 - b) *zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni szczelnych i utwardzonych (dachy, tarasy, ciągi piesze, itp.) w granicach nieruchomości. Należy ograniczyć stosowanie powierzchni szczelnych, poprzez użycie materiałów i technologii ograniczających odpływ wody deszczowej w celu zapobiegania zmniejszeniu naturalnej retencji w zlewni. W przypadku braku takiej możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej z uwzględnieniem miejscowej retencji*”;
- 4) „*telekomunikacja:*
 - b) *linie telekomunikacyjne należy projektować jako podziemne,*
 - c) *rozdzielnice telekomunikacyjne należy rozmieszczać w liniach rozgraniczających zieleni lub wbudować w projektowaną zabudowę*”;
- 5) „*zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy należy realizować w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z istniejącego miejskiego systemu ciepłowniczego; dopuszcza się rozwiązania indywidualne*”.

Ocenia się, iż ustalenia dotyczące ochrony środowiska zaproponowane w projekcie miejscowego planu w sposób wystarczający zabezpieczają poszczególne jego elementy (m.in. wody,

powietrze, powierzchnię terenu, środowisko akustyczne oraz zdrowie i życie ludzi) przed potencjalnymi niekorzystnymi oddziaływaniami związanymi z realizacją projektowanych ustaleń.

10 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH. WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Analiza uwarunkowań występujących na terenie objętym projektem *planu* wykazała, iż najbardziej istotne elementy środowiska przyrodniczego, związane częściowo ze zbiorowiskami zieleni o wysokich i średnich walorach przyrodniczych, obszarami lasu, terenami podmokłymi oraz Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 213 zostały „objęte ochroną” poprzez przypisanie im odpowiednich funkcji i ustaleń w projekcie *planu*. Tereny, na których przewiduje się wprowadzenie funkcji usług publicznych i usług oświaty stanowią uzupełnienie dla sąsiedniej zabudowy mieszkaniowej.

Planowane zagospodarowanie terenu wynika również z rozwoju przestrzennego miasta oraz lokalnych potrzeb mieszkańców osiedla Jaroty, stąd nie przewiduje się konieczności rozwiązań alternatywnych dla projektowanych funkcji.

Prognozę opracowywano równolegle ze sporządzaniem projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Autorzy obu tych dokumentów ściśle ze sobą współpracowali przy wyborze konkretnych rozwiązań projektowych, które byłyby najmniej kolizyjne ze środowiskiem przyrodniczym. Ustalenia projektu *planu* są zgodne z przepisami ochrony środowiska. Z tego względu przygotowanie oddzielnej propozycji planistycznych rozwiązań alternatywnych uznano za zbędne i nie wnoszące nic nowego do projektu planu.

Eksploatacja wszelkich inwestycji, zarówno nowo wprowadzanych, jak i modernizowanych, jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych, z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

W trakcie sporządzania projektu *planu* nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 25 ustawy *Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady *Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń projektu tegoż planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w *Raportach o stanie środowiska*, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- 1) oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- 2) przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń mpzp powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

Dodatkowo proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń planu następujące elementy, związane z funkcjonowaniem zabudowy o funkcji usług publicznych (1UP) i usług oświaty (2UO):

- zachowanie wymaganych w planie powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, w oparciu o inwentaryzacje urbanistyczne;
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą;
- ilość odpadów, w oparciu o umowy zawarte z odbiorcą.

Ponadto zmiany jakościowe komponentów środowiska, w szczególności odnośnie terenów oraz obiektów prawnie chronionych w powiązaniu ze zmianami zagospodarowania przestrzennego

gminy będą analizowane i przedstawiane podczas przeprowadzania kolejnych aktualizacji *Programu ochrony środowiska*, wraz z wytycznymi do dalszych działań.

12 INFORMACJA O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Mianem oddziaływania transgranicznego określa się jakiekolwiek oddziaływanie na terenie danego państwa, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie innego państwa i nie mające wyłącznie charakteru globalnego. Specjalnej analizie podlegają inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, w których ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogą powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala zagospodarowania zaproponowana w projekcie ma charakter lokalny.

13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania było określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego i życia ludzi, które mogą wyniknąć z zaprojektowanego przeznaczenia terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz jego otoczenia.

Prognozę sporządzono dla terenu położonego w południowej części miasta Olsztyna, na terenie osiedla Jaroty, w gminie Miasto Olsztyn, w powiecie grodzkim Olsztyn, w województwie warmińsko-mazurskim.

Celem prognozy było również przedstawienie rozwiązań eliminujących negatywne skutki ustaleń na poszczególne elementy środowiska.

W pierwszym rozdziale *prognozy* przedstawione podstawy prawne sporządzenia prognozy oraz metodę zastosowaną przy jej sporządzaniu. Podstawowym aktem prawnym na podstawie, którego sporządza się prognozę jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu głównie metod opisowych.

Kolejny rozdział przedstawia charakterystykę ustaleń *planu*, w której wymieniono projektowane funkcje oraz powiązania projektu miejscowego planu z innymi dokumentami, m.in. ze *SUiKZP miasta Olsztyna*, *Opracowaniem ekofizjograficznym* i stwierdzono zgodność z wytycznymi zawartymi ww. dokumentach.

Kolejny rozdział przedstawia charakterystykę i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem miejscowego planu, opisano tutaj położenie terenu, rzeźbę terenu, gleby, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, szatę roślinną oraz zwierzęta. W podrozdziale 3.3 dokonano również charakterystyki jakości środowiska przyrodniczego i jego aktualnych zagrożeń. Natomiast w podrozdziale 3.4 wskazano na brak istnienia powierzchniowych form ochrony przyrody, a zwrócono uwagę na obecność innych cennych elementów środowiska, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie w pewnym stopniu oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu i uwag zawartych w *prognozie* oraz nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne. Najbardziej widocznym oddziaływaniem przekształcającym środowisko jest ubytek powierzchni biologicznie czynnej i pojawienie się nowych obiektów budowlanych.

Dla terenów o projektowanej funkcji usług publicznych (1UP) i usług oświaty (2UO) charakterystyczne są następujące oddziaływania środowiskowe:

- ✓ nieznaczne pogorszenie stanu higieny atmosfery - emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie spalin) i klimatu akustycznego,
- ✓ zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów i ścieków na tym terenie,
- ✓ wzrost zapotrzebowania na wodę, energię elektryczną i ciepłą,
- ✓ zmiany w powierzchni ziemi, rzeźbie terenu, roślinności i krajobrazie.

Wymienione oddziaływania nie powinny spowodować przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego ani zagrożeń dla zdrowia i życia ludności.

Nowo powstałe obiekty, zlokalizowane są przy głównej ulicy osiedla, pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej i będą służyły mieszkańcom osiedla Jaroty. Projektowany dokument przewiduje przeznaczyć większość terenów pod funkcje zieleni, zachowując w ten sposób cenniejsze zbiorowiska roślinne, istniejący krajobraz, a jednocześnie powodując, iż teren ten stanie się bardziej dostępny i będzie pełnił pozytywne funkcje, rekreacyjno-wypoczynkowe.

Przy sporządzaniu projektu *planu* miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

W zagospodarowaniu wzięto pod uwagę wrażliwość wód podziemnych na zanieczyszczenia. Ścieki sanitarne będą odprowadzone do sieci kanalizacji sanitarnej. Nakazano również odprowadzenie ścieków deszczowych z utwardzonych szczelnych powierzchni ulic i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, po wcześniejszym ich podczyszczeniu.

Zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy nakazano realizować w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego, natomiast przy braku takiej możliwości - indywidualnie, w oparciu o ekologiczne źródła energii.

W projekcie *planu* zawarto szereg ustaleń mających na celu zapobieganie i ograniczanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Realizacja nowych obiektów winna być zgodna z wytycznymi zawartymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wykonanie obiektów i instalacji przewidzianych w projekcie *planu*, zgodnie z obowiązującymi normami i przy użyciu odpowiednich technologii ograniczy do minimum negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Realizacja ustaleń projektu *planu* nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala zagospodarowania zaproponowana w miejscowym planie ma charakter lokalny.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu *planu* wywoła przekształcenia terenu na niewielką skalę. Wprowadzanie nowej zabudowy spowoduje niewielkie zmiany w obecnym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, które jednak dla mieszkańców osiedla będą miały charakter pozytywny.

14 SPIS TABEL, FOTOGRAFII I RYSUNKÓW

Tabela 1 Rodzaje uciążliwości i zagrożeń oddziałujących na poszczególne elementy środowiska oraz zależności między tymi elementami.....45

Tabela 2 Prognozowane oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska46

Fot. 1 Widok na północno-wschodnią część badanego terenu, zlokalizowaną w pobliżu linii elektroenergetycznych16

Fot. 2 Zakrzewienia wierzbowe z dominującym gatunkiem *Salix sp.*.....27

Rysunek 1 Wyrys ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna*12

Rysunek 2 Lokalizacja terenu opracowania na tle miasta Olsztyna i względem sąsiednich gmin	15
Rysunek 3 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mezoregionów.....	18
Rysunek 4 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy hipsometrycznej	19
Rysunek 5 Lokalizacja obszaru opracowania na tle istniejących GZWP	22

15 ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. Oświadczenie
2. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 125-126/3, 125-127/2 i 125-3005/5 w Olsztynie przy ulicy Wincentego Witosa, w sąsiedztwie ulic Bajkowej oraz Jasia i Małgosi” - mapa w skali 1:1000.

Olsztyn, 8.04.2019r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, będąc świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 z późn. zm.).

mgr inż. Izabela Robak, arch. kraj.

